

PLAN POZYSKANIA
NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ

RAPORT KOŃCOWY
z realizacji działań
wskazanych w PPNiP

KONTRAKT NA
ROBOTY 3A.3

PROJEKT OCHRONY
PRZECIWPOWODZIOWEJ
W DORZECZU ODRY I WISŁY

RAPORT KOŃCOWY DOT. REALIZACJI DZIAŁAŃ WSKAZANYCH W PLANIE POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ

WERSJA KOŃCOWA

PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY

RAPORT KOŃCOWY Z WDRAŻANIA PLANU POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ DLA
KONTRAKTU NA ROBOTY ZREALIZOWANEGO PRZEZ PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO WODNE
WODY POLSKIE - REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

KOMPONENT 3:

OCHRONA PRZED POWODZIĄ GÓRNEJ WISŁY

PODKOMPONENT 3A:

Ochrona przed powodzią Krakowa i Wieliczki

KONTRAKT NA ROBOTY 3A.3

Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia rzeki Skawinki do stopnia Kościuszko

WYDANIE	DATA	AUTORZY	SPRAWDZAJĄCY	APROBATA KLIENTA	OPIS
1	05.04.2024	Marta Rak Katarzyna Kędzierska	Barbara Chammas	Rafał Sionko	

JEDNOSTKA WDRAŻANIA PROJEKTU:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie reprezentowane przez
Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie
z siedzibą przy ul. Marszałka J. Piłsudskiego 22, 31-109 Kraków

DOKUMENT OPRACOWANY PRZEZ:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
Jednostkę Realizującą Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły
Konsultant wsparcia technicznego AECOM Polska Sp. z o.o.

**PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ
W DORZECZU ODRY I WISŁY WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ:**

Bank Światowy, Umowa pożyczki nr 8524 PL
Bank Rozwoju Rady Europy, Umowa Ramowa Pożyczki Nr LD 1866
Fundusz Spójności Unii Europejskiej (POLiŚ 2014 - 2020)
Budżet Państwa

Spis treści

1.	WYKAZ SKRÓTÓW UŻYTYCH W OPRACOWANIU.....	8
2.	WSTĘP	10
3.	PODSUMOWANIE GŁÓWNYCH DZIAŁAŃ ZREALIZOWANYCH W RAMACH KONTRAKTU	14
3.1.	Opis działania procedur dotyczących nabywania nieruchomości	14
3.2.	Konsultacje społeczne	14
3.3.	Uzyskane decyzje administracyjne.....	17
3.4.	Rejestr wyłączeń (pozyskanie nieruchomości) – analiza danych.....	18
3.5	Odszkodowania i działania minimalizujące, oddziaływania Kontraktu	20
3.5.1.	Zajęcia stałe.....	20
3.5.2	Podsumowanie badań socjoekonomicznych i statusu PAP po wypłacie odszkodowań	23
3.5.3	Kwestie pozostające po wdrożeniu PPNiP i opracowaniu Raportu Końcowego z wdrażania PPNiP..	29
3.5.3.1	Strategia JWP dotycząca depozytów sądowych	30
3.5.4	Trwałe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.....	31
3.5.5	Zajęcia czasowe Wykonawcy	32
3.5.6	Wykup „resztówek”	32
4.	FUNKCJONOWANIE MECHANIZMU ZGŁASZANIA SKARG I WNIOSKÓW (GRM).34	
4.1	Ogólny mechanizm zarządzania skargami i wnioskami.....	34
4.2	Zestawienie skarg i wniosków	35
4.3	Wnioski – podsumowanie efektywności działania GRM	35
5.	MONITORING IMPLEMENTACJI PPNIP.....	36
5.1	Opis metodyki	36
5.2	Wpływ projektu na PAP i społeczność lokalną	37
5.3	Opis studiów przypadku	38
5.4	Ocena podjętych działań oraz osiągnięcia celu określonego w PPNiP – rekomendacje	38
6.	WNIOSKI I PODSUMOWANIE	39
7.	ZAŁĄCZNIKI.....	42

PODSUMOWANIE

Przedmiot Kontraktu:	W ramach Kontraktu na roboty 3A.3 zrealizowano rozbudowę istniejących już prawostronnych obwałowań rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko: od km 60+325 do km 61+662 o dł. 1,337 km (zadanie 1), od km 62+017 do km 63+183 dł. 1.66 km (zadanie 2) oraz od km 63+779 do km 65+160 o dł. 1,381 km (zadanie 3) zlokalizowanych na terenie miasta Krakowa oraz w miejscowościach: Piekary i Kryspinów gmina Liszki, powiat krakowski, województwo małopolskie.
Data zakończenia realizacji Inwestycji (zakończenia robót):	15 wrzesień 2022 roku
Data otrzymania „NO” dla PPNiP:	6 sierpień 2019 roku
Liczba i kategoria PAP:	130 (129 osoby fizyczne, Gmina Kraków)
Suma odszkodowań wypłaconych PAP:	2 374 098,02 złotych – rekompensaty pieniężne w wysokości wartości odtworzeniowej utraconych przez PAP dóbr (zajęcia stałe i trwałe ograniczenie – suma z kolumny R w Załączniku 4)
Liczba nieruchomości i kategorie własności:	Zajęcia stałe: 153 nieruchomości: 103 prywatne, 7 gminne, 29 Skarb Państwa, 14 niustalony stan prawny Trwałe ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości: 1 nieruchomość o niustalonym stanie prawnym (Gmina Kraków i/lub Skarb Państwa (konieczna regulacja stanu prawnego))
Kluczowe zagadnienia:	<ul style="list-style-type: none"> — w związku z wywłaszczeniami wypłaty odszkodowań za grunt i elementy składowe w wysokości wartości odtworzeniowej, — w związku z trwałym ograniczeniem korzystania z nieruchomości wypłata odszkodowania w wysokości utraty wartości gruntu z powodu ograniczenia, — w związku z zajęciami o charakterze czasowym nieruchomości, które pozyskał Wykonawca uregulowanie kwestii korzystania z tych nieruchomości, monitoring sposobu korzystania i czasu zajęcia oraz uporządkowania stanu po zakończeniu korzystania
Kluczowe osiągnięcia:	<ul style="list-style-type: none"> — wypłacono odszkodowania na rzecz byłych właścicieli/współwłaścicieli za grunt oraz wszelkie elementy składowe i nasadzenia, a w przypadku nieuregulowanego stanu prawnego skierowano odszkodowania do depozytu (szczegółowy opis – rozdział 3.5.1 Zajęcia stałe),

- odszkodowanie dotyczące trwałego ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości zostało skierowane do depozytu ze względu na nieuregulowany stan prawny (*szczegółowy opis – rozdział 3.5.2 Trwałe ograniczenia*),
- Wykonawca zakończył korzystanie z nieruchomości objętych zajęciami o charakterze czasowym, korzystanie to odbyło się zgodnie z zapisami zawartymi w podpisanych umowach. Nie było zastrzeżeń do stanu nieruchomości po zakończeniu czasowego zajęcia, a wszystkie zobowiązania zostały wypełnione (*szczegółowy opis – rozdział 3.5.5*)

**Nierozstrzygnięte problemy
i negatywne skutki realizacji
Zadania:**

- w 42 przypadkach odszkodowania przy braku osoby uprawnionej (właściciela lub współwłaściciela) skierowano do depozytu sądowego – strategię JRP dot. wypłat odszkodowań z depozytu opisano w rozdziale 3.5.3
-

1. WYKAZ SKRÓTÓW UŻYTYCH W OPRACOWANIU

AP	Zainteresowana społeczność (ang. <i>Affected Population</i>)
Bank Światowy lub BŚ	Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (MBOiR) (ang. <i>International Bank for Reconstruction and Development</i>)
BKP	Biuro Koordynacji Projektu działające w strukturach Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
BRRE	Bank Rozwoju Rady Europy (ang. <i>Council of Europe Development Bank</i> (CEB))
DŚU	Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach
EGiB	Ewidencja gruntów i budynków – rejestr zawierający dane m.in. stanowiące podstawę planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczenia nieruchomości w księgach wieczystych, ewidencji gospodarstw rolnych
Inwestor/Zamawiający/JWP (do 31.12.2017 r.)	Marszałek w imieniu, którego działał Małopolski Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Krakowie - Jednostka Wdrażania Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły (POPDOW)
Inwestor/Zamawiający/JWP (od 01.01.2018 r.)	PGW Wody Polskie - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie - Jednostka Wdrażania Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły (POPDOW)
Inżynier	Patrz <i>Konsultant</i>
JRP	Jednostka Realizująca Projekt powołana w ramach JWP odrębna komórka organizacyjna odpowiedzialna za realizację Kontraktu/Inwestycji
Konsultant/Inżynier/ Inżynier Kontraktu	Firma lub osoba prawna realizująca dla Inwestora usługę Konsultant wsparcia technicznego w ramach Projektu OPDOW – AECOM Polska Sp. z o.o.
MZMiUW	Małopolski Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Krakowie
Przedsięwzięcie/Kontrakt/ Kontrakt na roboty/Inwestycja	KONTRAKT NA ROBOTY 3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko
k.c.	Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny
k.p.a.	Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego
LARPF lub RPF	Ramowy dokument dotyczący Przesiedleń i Pozyskania Nieruchomości (ang. <i>Resettlement Policy Framework</i>)
PPNiP lub LARAP	Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (ang. <i>Land Acquisition & Resettlement Action Plan</i>)

OP 4.12	Oznaczenie dokumentu zawierającego zasady przeprowadzania przymusowych przesiedleń wymagane przy dofinansowaniu Kontraktu pożyczką Banku Światowego: Polityka Operacyjna 4.12 – Przymusowe Przesiedlenia.
OOŚ	Ocena oddziaływania na środowisko
PAP	Osoba(-y) dotknięta(-e) skutkami realizacji Projektu (<i>ang. Project Affected Person(s)</i>)
PGW WP RZGW w Krakowie	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie
PNRI	Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych
POM	Podręcznik operacyjny Projektu
Projekt/ POPDOW	Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły
Prawo budowlane	Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane
Prawo Wodne	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne
PZŚ	Plan Zarządzania Środowiskiem
Rzeczoznawca majątkowy/biegły	Osoba fizyczna posiadająca państwowe uprawnienia zawodowe w zakresie szacowania nieruchomości
RDOŚ	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
Specustawa przeciwpowodziowa	Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowy przeciwpowodziowych
Specdecyzja	Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji (PNRI) wydana na podstawie Specustawy przeciwpowodziowej
TO	Trwałe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości
UE	Unia Europejska
u.g.n.	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny
Wykonawca	Podmiot realizujący Umowę o Roboty budowlane

2. WSTĘP

Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (PPNiP) dla *Kontraktu na roboty 3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko* został wdrożony. Przygotowany, zgodnie z wymogami zapisów *Podręcznika Operacyjnego Projektu* oraz *Ramowego dokumentu dotyczącego Przesiedleń i Pozyskania Nieruchomości*¹, Raport Końcowy z wdrożenia Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (RK PPNiP) ma na celu udokumentowanie procesu pozyskania nieruchomości i ocenę, czy spełnia on wymagania OP 4.12 lub czy są jeszcze jakieś działania korygujące, które muszą zostać podjęte. W przypadku Kontraktu 3A.3, jak przedstawiono w kolejnych rozdziałach niniejszego Raportu, cel ten udało się osiągnąć i nie ma już konieczności podejmowania działań korygujących. Ocena ex-post PPNiP została przeprowadzona po pełnym wdrożeniu PPNiP i osiągnięciu jego celów.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w Planie Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń ocena ex-post przeprowadzona została po całkowitym wdrożeniu PPNiP i potwierdza, że działania minimalizujące zostały zrealizowane i odpowiednio udokumentowane. **Stwierdza się, że wszystkie działania opisane w PPNiP zostały wprowadzone oraz, że każda znana jednostka, na którą oddziałuje przedsięwzięcie (rodzina, pojedyncze osoby, osoby prawne) uzyskali kompensację (odszkodowanie) i ich poziom życia poprawił się lub przynajmniej został odtworzony. W 42 przypadkach odszkodowania wpłacono do depozytu sądowego. JRP opracowało strategię, która będzie zastosowana, aby ułatwić uprawnionym osobom wypłatę zdeponowanych odszkodowań.**

W niniejszym Raporcie przedstawiono więc sprawozdanie z realizacji działań zaplanowanych w PPNiP dla *Kontraktu na roboty 3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko* zrealizowanego w ramach *Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły (POPDOW)*, współfinansowanego przez Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (Bank Światowy lub BŚ), Bank Rozwoju Rady Europy (BRRE) oraz Budżet Państwa.

Zadanie to zrealizowano na terenie dwóch gmin województwa małopolskiego: prawobrzeżnej części miasta Krakowa – dzielnicy Podgórze oraz miejscowości: Kryspinów i Piekary, gmina Liszki. Zakres Robót Kontraktu 3A.3 nie uległ zmianie i pozostał taki sam, jak opisano to w rozdziale 4.1 PPNiP.

Lokalizację Zadania przedstawiono na poglądowym załączniku graficznym (**Załącznik nr 1** do niniejszego dokumentu).

Kluczowe daty realizacji Kontraktu:

Data podpisania umowy:	21.01.2020 r.
Data przekazania placu budowy:	27.01.2020 r.
Data rozpoczęcia Robót:	05.02.2020 r.
Data zakończenia Robót:	15.09.2022 r.
Data zakończenia Okresu Gwarancji Jakości i Rękojmi:	03.03.2028 r.

¹ <https://odrapcu.pl/projekt-opdow/popdow-dokumenty/>

Zrealizowana rozbudowa wałów zwiększyła bezpieczeństwo powodziowe na terenie dwóch gmin: Kraków i Liszki tj. zapewniła ochronę przed powodzią ok. **3 000 mieszkańców** zamieszkujących obszar ok. **336,1 ha**.

Realizacja Zadania o charakterze liniowym (rozbudowa istniejących już odcinków wałów i infrastruktury towarzyszącej) wymagała nabywania nieruchomości, ale nie spowodowała fizycznego czy też ekonomicznego przesiedlenia gospodarstw domowych.

Tabela 1. Powierzchnia i liczba pozyskanych nieruchomości oraz oddziaływania Kontraktu 3A.3.

	Całkowita liczba hektarów	Całkowita liczba działek	Działki Skarbu Państwa	%	Działki prywatne (osoby fizyczne oraz Gmina)		%	Nieuregulowany stan prawny	%	Przesiedlenia fizyczne	Przesiedlenia ekonomiczne
					Osoby fizyczne	Gmina					
Zajęcia stałe	14,6267	153	29	18,9	103	7	71,9	14	9,2	0	0
Trwałe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości	0,0110	1	0	0	0	0	0	1	100	0	0

Zadanie to znajdowało się pierwotnie poza zakresem POPDOW finansowanego ze środków pożyczki BŚ i BRRE i na wniosek PGW WP RZGW w Krakowie zostało włączone do POPDOW pod nazwą: 3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko w opublikowanym w dniu 16.04.2019 r. na stronie Banku Światowego Planie Zamówień Publicznych (zaakceptowanym przez BŚ w dniu 20.03.2019r.).

Zanim zadanie znalazło się w Projekcie OPDOW, zostały wypłacone odszkodowania dla 70 nieruchomości (63 nieruchomości osób fizycznych oraz 7 nieruchomości gminnych), a dla 4 nieruchomości odszkodowanie wpłacono do depozytu sądowego. Dla pozostałych nieruchomości kwoty odszkodowań zostały ustalone przez Wojewodę Małopolskiego, decyzje odszkodowawcze zostały wydane w latach 2016-2019, na podstawie specustawy przeciwpowodziowej. **Fakt, że grunt został nabyty przed zawarciem niniejszej Umowy, został uwzględniony w POPDOW. Na etapie opracowania PPNiP przeanalizowano i potwierdzono zgodność przeprowadzonych (do momentu opracowania PPNiP) działań z polityką operacyjną OP 4.12.** Należy podkreślić, iż metodyka ustalania wartości odszkodowań była zgodna z wymaganiami polityki operacyjnej OP 4.12 BŚ, a wszystkie odszkodowania zostały wypłacone przed rozpoczęciem robót.

Przejęciu na rzecz Skarbu Państwa podlegały niewielkie fragmenty nieruchomości osób fizycznych o areale od 3 m² do 7367 m², działki nie były użytkowane rolniczo, w stanie faktycznym stanowiły łąki i pastwiska podlegające sukcesji ekologicznej. Zgodnie z ustaleniami z wizji lokalnej przeprowadzonej na etapie sporządzania studium socjoekonomicznego na żadnej nieruchomości nie prowadzono gospodarki rolnej. Powierzchnie, które podlegały wywłaszczeniu nie sposób uznać za generujące jakkolwiek przychód stanowiący możliwość zapewnienia egzystencji gospodarstwa domowego. Trzy działki miały status działek budowlanych, realizacja inwestycji nie zmieniła sytuacji dot. możliwości

zabudowy tych działek (wywłaszczone powierzchnie to 0,0431 ha, 0,0764 ha, 0,1030 ha). Wszystkie przypadki zajęć powyżej 10% (w odniesieniu do początkowej powierzchni zajmowanej działki) podlegały badaniom socjoekonomicznym, które potwierdziły, iż oddziaływania generowane przez Projekt są nieistotne, bowiem gospodarstwa domowe nie utrzymują się z gospodarki rolnej. Nie było również zidentyfikowanych przypadków znaczącej produkcji rolnej przeznaczonej do spożycia przez gospodarstwa domowe na potrzeby własne. W żadnym przypadku zajęcia nie podlegały zabudowane fragmenty nieruchomości (np. budynkami mieszkalnymi, gospodarczymi czy innymi, które byłyby użytkowane). W trakcie badań nie zidentyfikowano grup wrażliwych.

Wszystkie oddziaływania były nieistotne, w żadnym przypadku nie stwierdzono oddziaływań w zakresie m.in. utraty źródeł dochodów, miejsc pracy, dostępności do infrastruktury, utraty możliwości prowadzenia działalności rolniczej, utraty możliwości korzystania z walorów przyrodniczych/dostępu do parków, rezerwatów, dostępu do instytucji edukacyjnych, placówek kultury itp.

Zrealizowane Zadanie wywarło pozytywny wpływ społeczny, bowiem majątek, miejsca prac, a w skrajnym przypadku życie PAP zostały zabezpieczone przed katastrofalnym wpływem powodzi.

Lokalna społeczność w trakcie wykonywania robót była bardzo pozytywnie nastawiona do realizowanego przedsięwzięcia, bowiem przeprowadzona rozbudowa wałów, jak już wskazano powyżej zabezpieczyła ich życie i mienie przed powodzią, które mogą pojawić się w przyszłości.

W trakcie realizacji robót nie wpłynęły żadne skargi, ani też nie złożono żadnego wniosku dot. przedmiotowego Kontraktu.

Poniżej zamieszczono adresy do serwisów internetowych, gdzie publikowano informacje nt. realizacji tego Zadania. Wszystkie zrealizowane Zadania (zrealizowane w ramach POPDOW przy współfinansowaniu Banku Światowego) mają ogromny wydźwięk społeczny zapewniając ochronę przed powodzią tego obszaru:

- <https://liszki.pl/zawiadomienie-o-wszczeciu-postepowania-projekt-rozbudowy-walow-przeciwpowodziowych-rzeki-wisly-w-krakowie-odcinek-4-prawy-wal-rzeki-wisly-od-ujscia-skawinki-do-stopnia-kosciuszko,news-2885>

- https://narowery.visitmalopolska.pl/aktualnosci-rowerowe/-/asset_publisher/yhAcR5bp0s5Z/content/wybrany-wykonawca-remontu-walow-skawina-tyniec

- <https://gazetakrakowska.pl/krakow-poslizg-przy-budowie-walow-przeciwpowodziowych-we-wschodniej-czesci-miasta-jednym-z-powodow-jest-wojna-na-ukrainie/ar/c1-16528209>

- <https://wody.gov.pl/aktualnosci/3330-stop-powodzi-kolejny-krok-na-drodze-do-kompleksowego-zabezpieczenia-krakowa-przed-powodzią>

- <https://www.wnp.pl/finanse/krakow-wody-polskie-zakonczyly-inwestycje-dot-ochrony-przeciwpowodziowej-za-ponad-112-mln-zl,681682.html>

- <https://www.kierunekwodkan.pl/arttykul,96591,przeciwpowodziowe-inwestycje-w-krakowie.html>

- https://www.rmfm24.pl/regiony/krakow/news-w-krakowie-dobiegly-konca-inwestycje-przeciwpowodziowe,nld,6621577#crp_state=1

- <https://odrapcu.pl/inwestycja/3a-3-odcinek-4-prawy-wal-rzeki-wisly-od-ujscia-skawinki-do-stopnia-kosciuszko/>
- <https://krknews.pl/trwa-modernizacja-walow-przeciwpowodziowych-ochronia-40-tys-mieszkanow-krakowa/>
- <https://gazetakrakowska.pl/malopolska-i-krakow-zabezpieczaja-sie-przed-podtopieniami-czy-to-wystarczy-kiedy-przyjda-wiosenne-ulewy/ar/c1-17319339>
- <https://lubie.krakow.pl/krakow-coraz-lepiej-zabezpieczony-przed-powodzią/>
- <https://www.dziennikprawny.pl/pl/a/krakow-zabezpieczony-przed-powodzią>

Informacje o Kontrakcie 3A.3 były również publikowane na stronach serwisu społecznościowego Facebook, w ramach którego zarejestrowani użytkownicy mogą tworzyć sieci i grupy, dzielić się wiadomościami i zdjęciami. W **Załączniku nr 2** zamieszczono zrzuty ekranów ze stron internetowych.

3. PODSUMOWANIE GŁÓWNYCH DZIAŁAŃ ZREALIZOWANYCH W RAMACH KONTRAKTU

3.1. OPIS DZIAŁANIA PROCEDUR DOTYCZĄCYCH NABYWANIA NIERUCHOMOŚCI

Nabywanie nieruchomości odbywało się na podstawie przepisów specustawy przeciwpowodziowej oraz ustawy o gospodarce nieruchomościami. Jednostka Wdrażania Projektu przy realizacji niniejszego Zadania stosowała również wszelkie zasady wynikające z polityki operacyjnej OP 4.12 Banku Światowego, jak również procedur postępowania wskazanych w *Ramowym dokumencie dotyczącym Przesiedleń i Pozyskania Nieruchomości (RPF)*² oraz *Planie Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń*³.

W trakcie realizacji robót przestrzegane były zasady wynikające z polskiego prawodawstwa, polityki Banku Światowego OP 4.12 i PPNiP. Zasadą przewodnią działań było uzyskanie efektu poprawy lub co najmniej przywrócenia warunków życia PAP i zapewnienie długotrwałego zrównoważonego korzystania z zasobów środowiska na tym obszarze. **Efekt ten udało się osiągnąć, co opisano poniżej.**

Procedury nabywania nieruchomości opisano szczegółowo w PPNiP dla Kontraktu na roboty 3A.3, który uzyskał klauzulę „No objection” BŚ w dniu 06.08.2019 r. Nie było żadnych luk/niezgodności we wdrażaniu PPNiP, które wymagałyby podjęcia działań korygujących. W przypadku 42 przypadków, w których odszkodowania wpłacono do depozytu sądowego wprowadzono dodatkowe działania ułatwiające zainteresowanym podjęcie środków z depozytu.

3.2. KONSULTACJE SPOŁECZNE

Konsultacje społeczne były prowadzone na każdym etapie przygotowania i wdrożenia Kontraktu. Zaangażowanie społeczeństwa traktowane było jako jeden ciągły, rozłożony w czasie proces, którego prawidłowa realizacja pozwoliła na minimalizację ryzyk związanych z potencjalnym konfliktem społecznym. Konsultacje społeczne prowadzone były na etapie:

1. Uzyskiwania pozwolenia wodnoprawnego,
2. Uzyskiwania decyzji środowiskowej,
3. Uzyskiwania decyzji pozwolenia na realizację inwestycji,
4. Ustalenia odszkodowania i przygotowania do realizacji prac budowlanych.

---

² <https://odrapcu.pl/dokumenty/ramowy-dokument-dotyczacy-przesiedlen-i-pozyskiwania-nieruchomosci/> - podstawowy dokument przyjęty i zatwierdzony przez BŚ w kwietniu 2015, jego aktualizacja nr 1 zatwierdzona w czerwcu 2022 roku oraz aktualizacja nr 2 zatwierdzona w listopadzie 2023 roku

³ <https://odrapcu.pl/projekt-opdow/popdow-dokumenty/> - PPNiP dla Kontraktu 3A.3 przyjęty i zatwierdzony przez BŚ 6 sierpnia 2019 r.

Ponadto konsultacje społeczne były również prowadzone w związku z opracowaniem i upublicznieniem dokumentów wynikających z polityk operacyjnych Banku Światowego tj. Planu Zarządzania Środowiskiem i Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (w tym w trakcie badania socjoekonomicznego). Poniżej opisano szczegółowo konsultacje społeczne przeprowadzone w ramach upublicznienia Projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń. Więcej informacji nt. konsultacji społecznych zawarto w rozdziale 10 PPNiP.

Po zakończeniu prac nad Projektem PPNiP i uzyskaniu na jego podstawie akceptacji Banku Światowego dla rozpoczęcia procedury upublicznienia, dokument ten poddany został konsultacjom społecznym prowadzonym zgodnie z wymaganiami polityki operacyjnej Banku Światowego (OP 4.12), których celem było umożliwienie zapoznania się osobom fizycznym, instytucjom i wszystkim zainteresowanym z treścią tego dokumentu oraz zapewnienie możliwości wniesienia ewentualnych uwag, zapytań i wniosków do jego treści.

Zgodnie z polityką operacyjną OP 4.12, upublicznienie Projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń rozpoczęło się 12 czerwca 2019 r., w momencie gdy ukazało się obwieszczenie w Dzienniku Polskim (czasopiśmie o zasięgu lokalnym). W obwieszczeniu zaproszono osoby fizyczne, władze i zainteresowane instytucje do wglądu w Projekt PPNiP dla Kontraktu na roboty 3A.3.

Każdy zainteresowany mógł w okresie od **12 czerwca 2019 r. do 2 lipca 2019 r.** (włącznie) zapoznać się z Projektem PPNiP (w wersji papierowej) wyłożonym do wglądu w siedzibie:

- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie (PGWWP RZGW w Krakowie), ul. Kraszewskiego 36, 30-110 Kraków Kraków, w dniach roboczych od godziny 9:00 do 14:00,
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie - Nadzór Wodny w Krakowie, ul. Kryspinów 278, 32-060 Liszki, w dniach roboczych od godziny 10:00 do 13:00,
- Biura Projektu OPDOW, AECOM Polska Sp. z o.o., Al. Pokoju 1 (budynek K1-piętro 4), 31-548 Kraków, w dniach roboczych od godziny 7:30 do 15:30.

lub z wersją elektroniczną dokumentu zamieszczoną na publicznie dostępnych stronach internetowych:

- PGW WP RZGW w Krakowie pod adresem - www.krakow.rzgw.gov.pl,
- BKP OPDOW pod adresem – www.odrapcu.pl,
- Urzędu Gminy Liszki pod adresem - www.liszki.pl,
- Urzędu Miasta Krakowa pod adresem – www.bip.krakow.pl,
- Urzędu Starostwa Powiatowego w Krakowie pod adresem – www.powiat.krakow.pl.

Każdy zainteresowany mógł składać uwagi i wnioski odnośnie Projektu PPNiP w formie pisemnej oraz ustnej do protokołu pod w/w adresami lub w formie elektronicznej na adres e-mail: jrp.krakow@wody.gov.pl w dniach roboczych od 12.06.2019 r. do dnia 02.07.2019 r. (włącznie). Instytucją właściwą do rozpatrzenia uwag i wniosków było PGW WP RZGW w Krakowie, osobą do kontaktu: Pani Ewa Uczniak-Grzanka tel. +48 12 628 09 83 oraz Pan Rafał Sionko tel. +48 12 628 09 83.

Szczegółowe informacje o możliwości zapoznania się z tym dokumentem oraz możliwości wnoszenia wniosków i uwag (wraz ze wskazaniem szczegółowych danych do kontaktu: numery telefonów, adres e-mail, adresy miejsc, w których można zapoznać się z projektem dokumentu, godziny urzędowania) podano do publicznej wiadomości w Obwieszczeniu zamieszczonym w następujących miejscach:

- na stronach internetowych PGW WP RZGW w Krakowie pod adresem - www.krakow.rzgw.gov.pl, BKP OPDOW pod adresem - www.odrapcu.pl, Urzędu Gminy Liszki pod adresem - www.liszki.pl, Urzędu Miasta Krakowa pod adresem – www.bip.krakow.pl oraz urzędu Starostwa Powiatowego w Krakowie www.powiat.krakow.pl;
- w lokalnej prasie – Dziennik Polski;
- na tablicach ogłoszeń w siedzibie PGW WP RZGW w Krakowie, w siedzibie PGW WP RZGW w Krakowie - Nadzór Wodny w Krakowie, w Urzędzie Miasta Krakowa oraz Urzędzie Starostwa Powiatowego w Krakowie, Urzędu Gminy Liszki,
- jak również na tablicach ogłoszeń w miejscach odwiedzanych przez lokalną społeczność Centrum Kultury Podgórze – Klub Tynec, w Przedszkolu Samorządowym nr 133 im. Ojca Leona Knabita, w Sklepie ogólnospożywczym przy ul. Bogucianka 74B, a także na lokalnych tablicach ogłoszeń w miejscach realizacji robót: w Krakowie przy ul. Bogucianka 2, Benedyktyńska 26 oraz w Liszkach przy ul. Św. Jana Kantego oraz ul. Rynek 3.

W wyżej wymienionym obwieszczeniu zamieszczono również informacje o możliwości wzięcia udziału w otwartym spotkaniu i dyskusji skierowanych do wszystkich zainteresowanych osób, organizacji i instytucji, planowanym na dzień 4 lipca 2019 r. (z podaniem miejsca, terminu i godziny spotkania).

Dodatkowo rozesłano przedmiotową informację (imienne zaproszenia) do instytucji publicznych zainteresowanych realizacją Projektu:

- Starostwo Powiatowe w Krakowie
- Urząd Miasta Krakowa
- Rada Miasta Krakowa
- Wójt gminy Liszki
- Sołtys Liszek

Upublicznienie Projektu PPNiP, rozpoczęte oficjalnie w dniu 12 czerwca 2019 r., zakończyło się po 21 dniach, w dniu 2 lipca 2019 r. W okresie upublicznienia Projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń nie odnotowano wizyt osób zapoznających się z wyłożonym do wglądu dokumentem, nie wpłynęły również żadne pytania lub wnioski, ani poprzez pocztę e-mail, ani telefonicznie, czy też nie złożono ich osobiście w Biurach PGW WP RZGW w Krakowie i Kryspinowie oraz w Biurze Konsultanta. Odnotowano jednak zainteresowanie tym dokumentem. Obserwowano pobrania plików ze wskazanych w obwieszczeniu stron internetowych.

Otwarte dla społeczeństwa spotkanie w sprawie konsultacji społecznych dotyczących Projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń dla Kontraktu na roboty 3A.3 Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko realizowanego w ramach Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły odbyło się 4 lipca 2019 r. o godzinie 16:00 w siedzibie PGW WP RZGW w Krakowie – Nadzór wodny w Krakowie, ul. Kryspinów 278, 32-060 Liszki (gm. Liszki).

W spotkaniu w Kryspinowie udział wzięło 14 osób, wśród uczestników byli przedstawiciel samorządu terytorialnego Urzędu Gminy Liszki, sołtysi okolicznych miejscowości Piekary, Kryspinów i Jeziorzany.

W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele jednostek bezpośrednio zaangażowanych w realizację POPDOW: Jednostki Realizującej Projekt z PGW WP RZGW w Krakowie, Biura Koordynacji Projektu OPDOW oraz Zespołu Inżyniera – Konsultanta (w tym: Kierownik Projektu, Inżynier nadzoru – Inżynier Rezydent oraz zespół ds. nieruchomości).

Na spotkaniu (otwartym dla każdego zainteresowanego realizacją Projektu), podczas publicznej dyskusji każdy uczestnik mógł składać ustne i pisemne komentarze/uwagi dotyczące projektu PPNiP do raportu. W trakcie spotkania nie zadano dodatkowych pytań ani uwag, na które odpowiedź wymagałaby czasu. Pytania zadane w trakcie spotkania dotyczyły w większości kwestii opisanych szczegółowo w dokumencie PPNiP, zostały one omówione i wyjaśnione w trakcie spotkania.

Dokument końcowy PPNiP po uzyskaniu klauzuli „no objection” BŚ w dniu 06.08.2019 r. został udostępniony zainteresowanym stronom tj. zawieszony na stronie internetowej i pozostał tam do czasu zakończenia realizacji Kontraktu.

Działania w obszarze konsultacji społecznych były prowadzone zgodnie z zapisami PPNiP. Nie było żadnych luk/niezgodności we wdrażaniu PPNiP w tym obszarze, które wymagałyby podjęcia działań korygujących.

3.3. UZYSKANE DECYZJE ADMINISTRACYJNE

Dla przedmiotowego Zadania Inwestor uzyskał następujące decyzje z obszaru ochrony środowiska, gospodarki wodnej i prawa budowlanego:

- Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach:
  - Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 20.05.2015 r. o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Projekt rozbudowy wałów p. powodziowych rzeki Wisły w Krakowie: Odcinek 4 – Prawy wał rzeki Wisły od ujścia rzeki Skawinki do stopnia Kościuszko”, znak: OO.4233.8.2014.BM. Decyzja wydana na rzecz Marszałka Województwa Małopolskiego, działającego w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa oraz wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej.
  - Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 20.05.2020 r., znak: OO.420.4.1.2020.BM (wydana w związku z koniecznością zmiany uwarunkowań zapisanych w decyzji środowiskowej z dnia 20.05.2015 r. w punkcie I.1.2 podpunkt n - dotyczącym terminów ściągania warstwy humusu).
- Pozwolenie wodnoprawne:
  - Decyzja Marszałka Województwa Podkarpackiego z dnia 7 lipca 2015 r., znak OS.II.7322.29.2015.RD o udzieleniu Małopolskiemu Zarządowi Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych – rozbudowę wałów przeciwpowodziowych dla Kontraktu pn. „Rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły w Krakowie: - Odcinek 4 – Prawy wał rzeki Wisły od ujścia rzeki Skawinki do stopnia Kościuszko”.
- Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji (PNRI):

- Decyzja Wojewody Małopolskiego nr 06/2015 z dnia 22.12.2015 r., znak: WI-IX.7840.1.8.2015 wydana na rzecz Marszałka Województwa Małopolskiego, działającego w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa oraz wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej. Decyzja ta stała się ostateczna z dniem 28.01.2016 r.
- Decyzja o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego:
  - Decyzja Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Krakowie nr 54/2023 z dnia 01 lutego 2023 r. znak: WINB.771.1.10.2022.ACIE wydana na rzecz PGW Wody Polskie o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego;
  - Zaświadczenie wydane przez Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Krakowie znak: WIB.770.24.2023.MKLO nr z dnia 20 lutego 2023 r. stwierdzające prawomocność i ostateczność decyzji znak: WINB.771.1.10.2022.ACIE.

Decyzje wydane w terminie do 31 grudnia 2017 roku wydane zostały na Inwestora, którym był Marszałek Województwa Małopolskiego w imieniu i na rzecz, którego działał Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie. Od 1 stycznia 2018 r. na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne w prawa i obowiązki związane z realizacją przedmiotowego Projektu wstąpiło Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie.

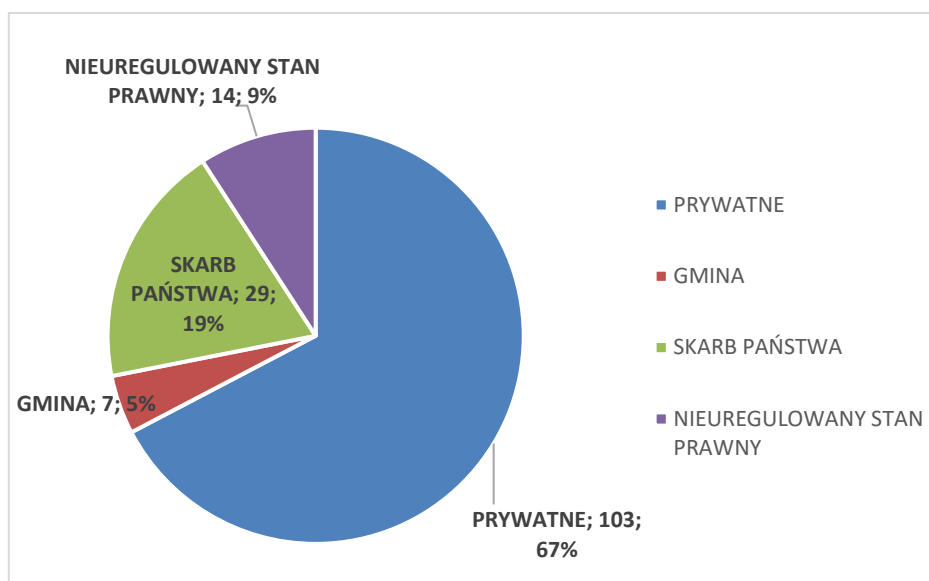
Pozyskanie decyzji administracyjnych odbyło się zgodnie z prawem polskim z zachowaniem polityki operacyjnej OP 4.12 oraz zgodnie z zasadami określonymi w LARPF i PPNiP. Nie było żadnych odchyleń w realizacji PPNiP.

3.4. REJESTR WYWŁASZCZEŃ (POZYSKANIE NIERUCHOMOŚCI) – ANALIZA DANYCH

Decyzja PNRI nr 06/2015 z dnia 22.12.2015 r., znak: WI-IX.7840.1.8.2015 określiła nieruchomości podlegające zajęciom stałym i, niezbędne do realizacji inwestycji: łącznie wskazano **153** działki o pow. **14,6267 ha** (patrz **Załącznik nr 4**).

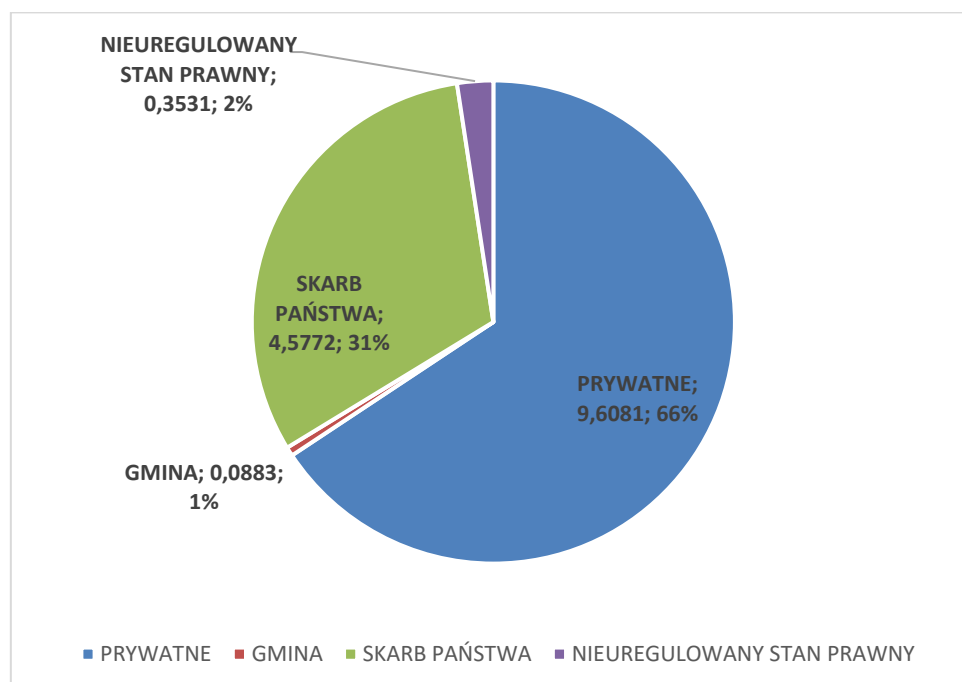
Przeprowadzona na etapie sporządzania studium socjoekonomicznego wizja w terenie oraz badanie dokumentów ewidencyjnych wykazało, że tereny przejęte na potrzeby realizacji inwestycji od dotychczasowych właścicieli to tereny zielone, głównie nieużytki z wyłączeniem 3 nieruchomości, gdzie właściciele wybudowali lub rozpoczęli budowę domów mieszkalnych.

Struktura własności działek po zakończeniu procesu ustalania własności przez Wojewodę (po wydaniu kompletu decyzji odszkodowawczych).

Rys.1. Struktura własności wg liczby działek i udziału procentowego (%)

Analogiczną analizę wykonano również dla działek pozyskanych pod realizację inwestycji, ale w ujęciu zajmowanych na stałe powierzchni gruntów w podziale na własność.

Rys.2. Struktura własności wg powierzchni działek (ha) i udziału procentowego (%)

Zajęciem stałym objęte zostały 153 nieruchomości, w tym w kategorii nieruchomości prywatnych wskazywanych w sprawozdawczości 110 działek (9,6464 ha): 103 nieruchomości osób prywatnych o powierzchni 9,6081 ha oraz 7 nieruchomości gminnych o powierzchni 0,0883 ha.

We wszystkich przypadkach dotyczących działek prywatnych są to niewielkie powierzchnie od 0,0003 do 0,7367 ha. Działki te nie były użytkowane rolniczo, w stanie faktycznym w większości stanowiły łąki i pastwiska zarastające samosiejkami drzew i krzewów (sukcesja ekologiczna). Zgodnie z ustaleniami

z wizji lokalnej przeprowadzonej na etapie sporządzania studium socjoekonomicznego na żadnej nieruchomości nie prowadzono gospodarki rolnej stanowiącej podstawowe źródło utrzymania. Na podstawie badań socjoekonomicznych ustalono, że tereny przeznaczone pod realizację inwestycji nie były również przedmiotem długoterminowej inwestycji.

Powierzchnie, które podlegały wywłaszczeniu nie sposób uznać za generujące jakikolwiek przychód stanowiący możliwość zapewnienia egzystencji gospodarstwa domowego. Trzy działki miały status działek budowlanych, realizacja inwestycji nie zmieniła sytuacji dot. możliwości zabudowy tych działek (wywłaszczone powierzchnie to 0,0431 ha, 0,0764 ha, 0,1030 ha). W żadnym przypadku zajęciu nie podlegały zabudowane fragmenty nieruchomości (np. budynkami mieszkalnymi, gospodarczymi czy innymi, które byłyby użytkowane).

Szczegółowe informacje dot. liczby działek, ich powierzchni i własności zawarte zostały w tabelarycznym zestawieniu stanowiącym **Załącznik nr 4**.

3.5 ODSZKODOWANIA I DZIAŁANIA MINIMALIZUJĄCE, ODDZIAŁYWANIA KONTRAKTU

3.5.1. Zajęcia stałe

Zanim zadanie znalazło się w Projekcie OPDOW, ówczesny inwestor, którym był Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych (dalej MZMiUW) wypłacił odszkodowania dla 74 nieruchomości (63 nieruchomości osób fizycznych, 7 nieruchomości gminnych oraz 4 nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, w tym przypadku odszkodowania skierowano do depozytu sądowego). Dla pozostałych nieruchomości (42 nieruchomości z 116 podlegających wypłatom) odszkodowania zostały wypłacone przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW w Krakowie. Sumarycznie za 116 nieruchomości wypłacono kwotę 2 370 717,02 zł.

Proces uzgodnienia odszkodowania z PAPs - zgodnie z przepisami Specustawy - trwał przez okres 2 miesięcy, licząc od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji stała się ostateczna. W tym okresie MZMiUW nie zdołał uzgodnić żadnego odszkodowania. W drugim etapie odszkodowania z tytułu przejęcia nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa ustalał w drodze decyzji administracyjnej Wojewoda Małopolski.

Dla wszystkich nieruchomości zostały więc złożone przez MZMiUW do Wojewody Małopolskiego wnioski o ustalenie wysokości odszkodowania. Kwoty odszkodowań zostały ustalone przez Wojewodę Małopolskiego w postępowaniach administracyjnych zgodnie z regulacjami wprowadzonymi przez *Specustawę przeciwpowodziową*. Decyzje odszkodowawcze zostały wydane w latach 2016-2019. Zgodnie z wymaganiami polityki operacyjnej OP 4.12 BŚ, zapisanymi w opracowanym dla Kontraktu PPNiP, przed rozpoczęciem robót zostały wypłacone wszystkie odszkodowania.

Na etapie przygotowania PPNiP dla Kontraktu 3A.3 potwierdzono, iż działania MZMiUW podejmowane w celu wypłaty należnych właścicielom nieruchomości odszkodowań były przeprowadzone zgodnie z prawem polskim i polityką operacyjną OP 4.12, której uszczegółowienie w postaci procedur do zastosowania na Kontrakcie 3A.3 znalazło się w PPNiP.

Na wypłacone byłym właścicielom nieruchomości odszkodowanie, składały się kwoty (**Załącznik nr 4**):

- za grunt we wszystkich 116 przypadkach (sumaryczna kwota 2 274 659,08 zł);
- za nasadzenia – 8 przypadków (sumaryczna kwota 18 384,00 zł);
- za składniki budowlane – 1 przypadek (kwota 3 177,00 zł – fragment ogrodzenia).

W 37 przypadkach (dotyczy osób prywatnych) odszkodowanie zostało powiększone o bonus tj. dodatkowe 5%, na łączną kwotę 40 892,15 zł. Dotyczyło to przypadków, gdy właściciele wydali nieruchomość w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wydaniu decyzji PNRI. Podstawę i regulację w zakresie prawa do podwyższenia wynagrodzenia w związku z wydaniem nieruchomości regulują przepisy *Specustawy przeciwpowodziowej*.

Wypłaty zrealizowano poprzez przelewy na wskazane konta bankowe.

W 41 przypadkach odszkodowania za zajęcia stałe (wywłaszczone nieruchomości), w kwocie 966 242,00 zł, skierowano do depozytu sądowego (**Załącznik nr 8**). Wpłata do depozytu nastąpiła w związku z nieuregulowanymi sprawami własnościowymi.

Wszystkie odszkodowania złożone w depozycie (włączając w to skierowane do depozytu sądowego odszkodowanie za TO) są cały czas dostępne dla osób, które uregulują kwestie własnościowe i złożą stosowny wniosek do sądu (**Załącznik nr 9**).

Proces nabywania terenu i wypłaty odszkodowań został zakończony na długo przed rozpoczęciem realizacji robót. Działania w zakresie odszkodowań zakończono w 2019 roku, a roboty rozpoczęto w lutym 2020 roku.

Proces pozyskania nieruchomości, ze szczególnym uwzględnieniem wypłat odszkodowań był monitorowany od momentu wydania decyzji PNRI, aż do zakończenia robót i zwrotu nieruchomości podlegających zajęciu czasowemu. Poniżej, w tabeli, wskazano zakres monitorowanych wskaźników i osiągnięte wartości.

Tabela 2. Podsumowanie wskaźników monitorowania stosowanych przy realizacji Kontraktu 3A.3 zrealizowanego przez PGWWP RZGW w Krakowie

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu	Wartość
Parametry zakładane				
Liczba osób zagrożonych powodzią	Dane z badań modelowych	Jednorazowo na etapie przygotowania inwestycji	Liczba	Ok. 3 tys.
Liczba hektarów gruntu zagrożona powodzią	Dane z badań modelowych	Jednorazowo na etapie przygotowania inwestycji	Ilość (ha)	Ok. 336,1

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu	Wartość
Liczba nieruchomości podlegających zajęciu stałemu (patrz Tabela 1)	Decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji	Ilość (szt.)	153
Liczba nieruchomości podlegających trwałemu ograniczeniu (patrz Tabela 1)	Decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji	Ilość (szt.)	1
Liczba osób prywatnych dotkniętych realizacją projektu	Księgi wieczyste, wypisy z ewidencji gruntów, decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji, aktualizacja ciągła w trakcie okresu uzgadniania i wypłat odszkodowań	Liczba	130*
Liczba pozyskanych nieruchomości	Rejestry Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)	153
Liczba nieruchomości, za które należy wypłacić odszkodowanie	Rejestry Konsultanta	Jednorazowo	Liczba	116
Parametry osiągnięte				
Liczba osób chroniona przed powodzią	Rejestry RZGW/Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	Liczba	Ok. 3 tys.
Liczba hektarów chroniona przed powodzią	Rejestry RZGW/Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	Ilość (ha)	Ok. 336,1
Kwota odszkodowań wypłacona za grunt	Rejestry RZGW/Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	PLN	2 274 659,08
Kwota odszkodowań wypłacona za nasadzenia	Rejestry RZGW/Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	PLN	18 384,00
Kwota odszkodowań zapłacona za części składowe gruntu	Rejestry RZGW/Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	PLN	3 177,00
Kwota wszystkich wydatków na odszkodowania (rzeczywiste)	Rejestry finansowe Inwestora Załącznik nr 4	Miesięcznie/Kwartalnie	PLN	2 370 717,02
Liczba pozyskanych nieruchomości	Rejestry RZGW/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)	153
Liczba nieruchomości, za które wypłacono odszkodowanie	Rejestry Konsultanta	Jednorazowo	Liczba	116
Wskaźniki efektywności				
Liczba skarg	Rejestry RZGW/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)	0

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu	Wartość
Liczba rozpatrzonych skarg	Rejestry RZGW/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)	0
Wypłacone odszkodowania, inne	Rejestry finansowe RZGW	Miesięcznie/Kwartalnie	%	100 – wypłat umożliwiających dostęp do gruntów; 59,2 – wypłaty na rzecz PAP**
Odszkodowania skierowane do depozytu sądowego	Rejestry finansowe RZGW Załącznik nr 8	Miesięcznie/Kwartalnie	PLN	969 623,00

* w wartości 130 uwzględniono wszystkich PAP oraz Gminę, jeżeli jednak jakaś osoba lub osoby posiadały więcej niż jedną nieruchomość, która podlegała zajęciu liczono ją tylko raz, stąd w zanonimizowanym zestawieniu w Załączniku 4 (kolumna C) występuje więcej osób.

** 40,8% z sumarycznej kwoty odszkodowań zostało złożone w depozycie sądowym ze względu na nieuregulowany stan prawny, co zgodnie z polskimi przepisami i RPF jest równoznaczne z wykonaniem obowiązku zapłaty (zgodnie z Ramowym dokumentem dotyczącym Przesiedleń i Pozyskania Nieruchomości: „(...) *Złożenie kwoty odszkodowania na sądowym rachunku powierniczym wywołuje takie same skutki, jak wykonanie zobowiązania płatniczego. (...)*”). Odszkodowania te nie zostały faktycznie wypłacone PAP, ale w każdej chwili można je wypłacić i będą dostępne dla PAP przez okres 10 lat od dnia złożenia odszkodowania do depozytu sądowego.

3.5.2 Podsumowanie badań socjoekonomicznych i statusu PAP po wypłacie odszkodowań

Badanie socjoekonomiczne zostało przeprowadzone przez zespół Konsultanta w okresie grudzień 2017 – styczeń/luty 2018 roku. Podstawowym źródłem informacji dotyczącym zagospodarowania i użytkowania zajmowanych nieruchomości oprócz informacji, których udzielali PAP, była analiza danych GIS, wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków, mapy podziału nieruchomości, dane z ksiąg wieczystych, informacje pozyskane z Geoportalu oraz weryfikacja na miejscu realizacji Kontraktu. Status posiadania zajmowanych nieruchomości ustalono na podstawie ewidencji gruntów i budynków oraz ksiąg wieczystych. Obecność infrastruktury ustalono na podstawie analizy danych GIS, wypisów z ewidencji gruntów i budynków, dokumentacji projektowej (w tym projektów budowlanych) oraz weryfikacji na miejscu realizacji Kontraktu.

W zakresie oddziaływań społecznych podstawowym źródłem informacji były dane pozyskane w oparciu o dostępne rejestry (np. ewidencja działalności gospodarczej, Krajowy Rejestr Sądowy), a także dane uzyskane w oparciu o wizyty w miejscu realizacji Kontraktu.

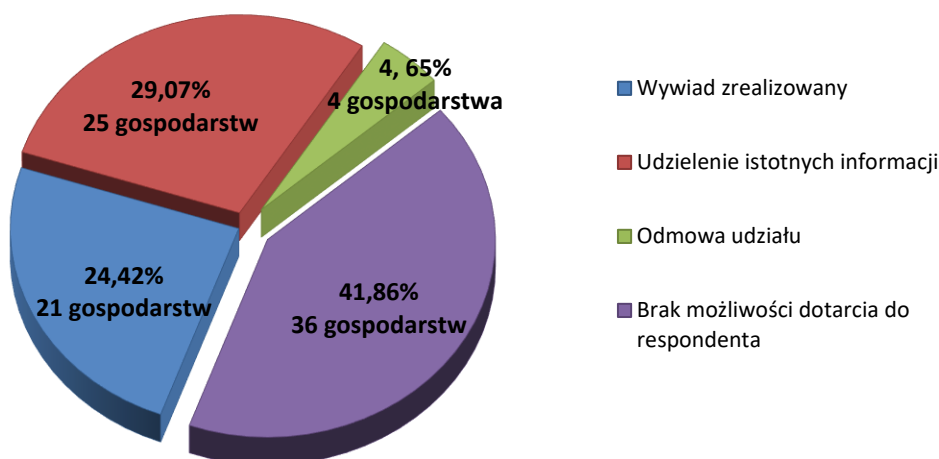
Głównym źródłem danych w studium są wyniki badania terenowego o charakterze populacyjnym, którego celem było dotarcie do każdego właściciela działek położonych na terenie inwestycji i objętych z tego tytułu procedurą wywłaszczenia o powierzchni ponad 10%. W trakcie badania uwzględniono także dane uzyskane w oparciu o wizyty w miejscu realizacji Kontraktu, a także bazowano na danych statystycznych GUS oraz materiałach zamieszczonych w Internecie.

Metodą zbierania danych były standaryzowane wywiady kwestionariuszowe. Odpowiedzi na wszystkie pytania były odnotowywane. Wywiady zostały w części wykonane drogą telefoniczną; dotyczy to głównie tych przypadków, gdy bezpośredni kontakt z właścicielem działki był niemożliwy, tudzież bardzo utrudniony.

Badane osoby podzielono na dwie grupy.

Pierwsza grupa tj. ankiety uproszczone dotyczyła gospodarstw domowych, dla których Wojewoda Małopolski wydał decyzje dotyczące wysokości odszkodowania za przejęte nieruchomości w czasie, gdy inwestorem był MZMiUW. Odszkodowania wypłacono wówczas dla 74 nieruchomości (63 nieruchomości osób fizycznych i prawnych, 7 nieruchomości gminnych, a dla 4 nieruchomości odszkodowanie wpłacono do depozytu sądowego).

Druga grupa ankiet dotyczyła gospodarstw domowych, dla których nie została jeszcze, w trakcie prowadzenia badań, wydana decyzja o wysokości odszkodowania. W tym przypadku wywiady zostały rozszerzone poprzez prośbę o wskazanie i szczegółowe omówienie przez PAP (przedstawiciele gospodarstw domowych) wszystkich kosztów społeczno-ekonomicznych, z jakimi wiąże się dla nich inwestycja.

Rys.3. Podsumowanie wyników badań ankietowych

Wśród gospodarstw domowych objętych procedurą wywłaszczenia nie zidentyfikowano takich, które wymagałyby przesiedlenia fizycznego i ekonomicznego w związku z prowadzoną inwestycją oraz na które miałyby ona istotne oddziaływania.

Jak już wskazano, rozbudowa prawego wału rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko nie wiązała się z koniecznością przesiedlenia gospodarstw domowych. Na terenie przeznaczonym pod inwestycję znajdowały się od lat wały przeciwpowodziowe, w związku z czym na tym obszarze nie występowały żadne zabudowania. Teren ten był terenem zielonym o charakterze łąk i pastwisk nieużytkowanych rolniczo i podlegających sukcesji ekologicznej.

W sąsiedztwie terenu inwestycji zlokalizowane były trzy nieruchomości gruntowe zabudowane, które w pewnym stopniu doświadczyły uciążliwości prac budowlanych, hałasu i innych czynników z tym związanych, natomiast obecnie są największym beneficjentem poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Na etapie realizacji, dzięki zastosowaniu działań łagodzących i minimalizujących negatywne oddziaływania (opisanych w PZŚ dla Kontraktu 3A.3 Odcinek 4 – Prawy wał rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszeko), realizacja Inwestycji nie powodowała zakłóceń w codziennym funkcjonowaniu tych gospodarstw domowych.

Wyniki badań ankietowych po zakończeniu realizacji Kontraktu 3A.3⁴

Po zakończeniu realizacji Kontraktu 3A.3 (w okresie listopad 2023 r. – luty 2024 r.) przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród PAP oraz przedstawicieli władz lokalnych - jednostek samorządu terytorialnego (tj. przedstawicieli Miasta Krakowa).

Ankietowanie rozpoczęto od rozesłania pism do osób objętych Kontraktem, informując je o fakcie zakończenia robót oraz prosząc o wypełnienie i odesłanie ankiet. W piśmie podano również numer telefonu do przedstawiciela Konsultanta Wsparcia Technicznego, gdyby osoby te chciały uzyskać dodatkowe informacje lub też wypełnić ankietę w trakcie rozmowy telefonicznej. Z tego sposobu komunikacji skorzystali jedynie przedstawiciele Miasta Krakowa. Jedna z osób fizycznych wypełniła i odesłała ankietę wraz z pytaniem o możliwość dodatkowego wykupu nieruchomości zlokalizowanych w międzywalu rzeki Wisły, które nie były objęte Kontraktem 3A.3 (osobie tej została udzielona informacja pisemna wraz z podziękowaniem za wzięcie udziału w ankiecie).

Wzór ankiety skierowanej do PAP zamieszczony został w **Załączniku nr 7**.

W związku z małą ilością uzyskanych ankiet, przedstawiciele Konsultanta w styczniu i lutym 2024 r. odbyli wizyty w miejscu zamieszkania PAP, aby wraz z tymi osobami wypełnić ankietę i uzyskać informacje od reprezentatywnej grupy osób. Sumarycznie uzyskano 29 ankiet, w tym jedną wypełnioną tylko częściowo.

Wyniki te uznano za reprezentatywne w związku z nieznaczącymi oddziaływaniami przedmiotowego Kontraktu, badania ankietowe przeprowadzone zostały z przedstawicielami 29 gospodarstw domowych spośród 130 PAP (tj. ponad 20%). Badaniami objęto, w szczególności, osoby zamieszkałe na nieruchomościach, które w części zostały wyłączone pod realizację Kontraktu, w tym osoby objęte badaniami przeprowadzonymi w trakcie sporządzania studium socjoekonomicznego na etapie sporządzania PPNiP. Badania przeprowadzone zostały w większości poprzez bezpośrednie wywiady kwestionariuszowe, co zapewniło lepszą skuteczność uzyskania opinii PAP w stosunku do badań prowadzonych drogą korespondencyjną. Bezpośredni kontakt osoby prowadzącej badania z respondentem pozwolił również w wielu przypadkach na udzielenie PAP pomocy w wypełnieniu ankiety poprzez udzielanie wyjaśnień dotyczących użytych sformułowań.

---

⁴ po zakończeniu prac budowlanych, a także po wdrożeniu PPNiP w zakresie, w jakim jest to wykonalne, biorąc pod uwagę 42 przypadki depozytów sądowych

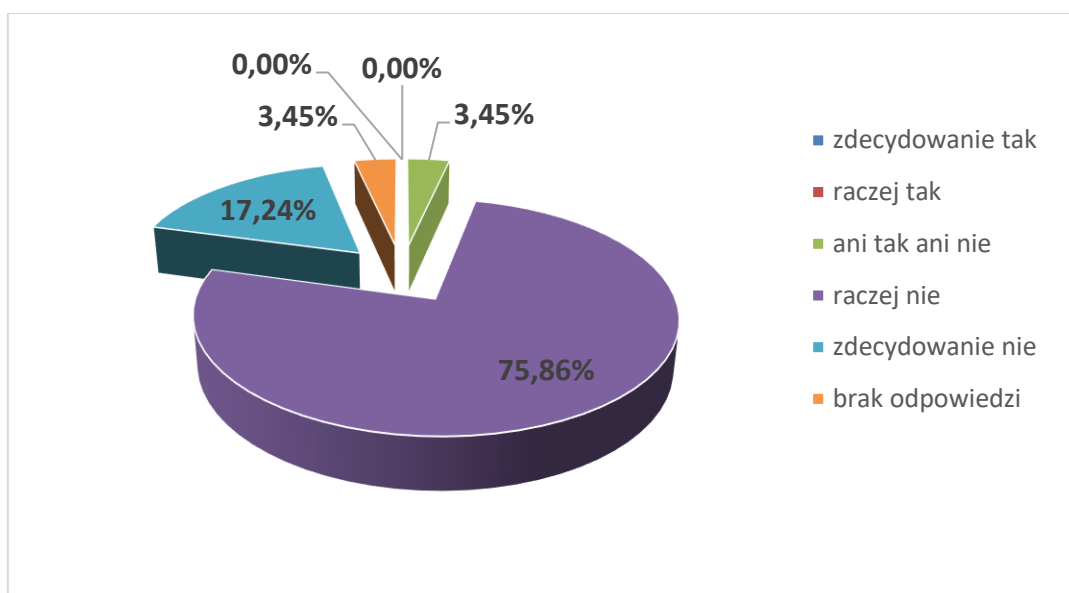
Komplet uzyskanych, wypełnionych ankiet został zarchiwizowany przez JRP. Może on być udostępniony do wglądu zainteresowanym, bowiem ankiety były wypełniane anonimowo.

Wszyscy respondenci wskazali, że zrealizowana inwestycja wpłynęła pozytywnie/zdecydowanie pozytywnie na PAP i jego najbliższych. W przypadku odpowiedzi dot. wpływu na społeczność, w której zamieszkuje PAP ok. 11% odpowiedziało, że ten wpływ jest *zdecydowanie pozytywny*, 83% że *pozytywny*, a 3% że *ani pozytywny ani negatywny*, jeden z badanych (3%) nie udzielił odpowiedzi na to pytanie. Nie było odpowiedzi, w której jakkolwiek PAP stwierdziłby, że inwestycja wpłynęła na niego i jego najbliższych negatywnie.

Ok. 76% ankietowanych wskazało, iż nie miało obaw związanych z realizacją inwestycji, 7% wskazało, że takie obawy miało, natomiast w trakcie realizacji ich obawy się nie potwierdziły i już po zrealizowaniu przebudowy wałów postrzegają inwestycję zdecydowanie pozytywnie. Pozytywny wpływ inwestycji na gospodarstwo domowe i całą lokalną społeczność wskazało 100% ankietowanych.

Na pytanie: „Czy w związku z realizacją inwestycji przeciwpowodziowej udało się utrzymać sytuację społeczno-ekonomiczną Pana/Pani gospodarstwa domowego na poziomie sprzed realizacji projektu?” 31% respondentów odpowiedziało, że *zdecydowanie tak*, 59% że *raczej tak*, 7% *ani tak, ani nie*, 3% nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Dużo bardziej zróżnicowane odpowiedzi uzyskano na pytanie: „Czy budowa realizacja inwestycji przeciwpowodziowej wpłynęła na źródła utrzymania Pana/Pani gospodarstwa domowego?” Odpowiedzi zobrazowano na poniższym diagramie.

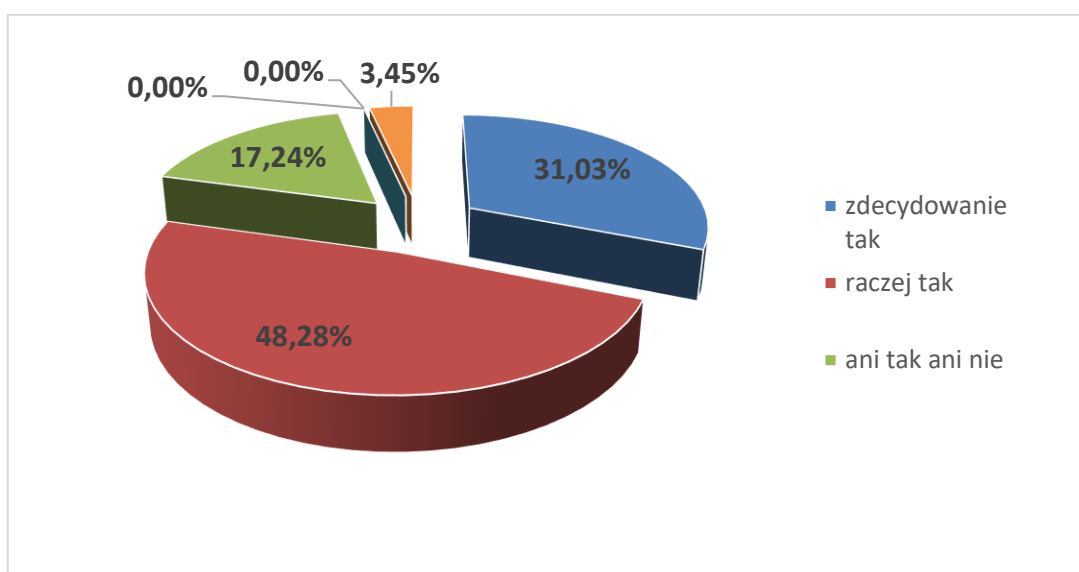
Rys. 4. Odpowiedzi uzyskane na pytanie o wpływ realizacji inwestycji na źródła utrzymania gospodarstwa domowego (pyt. 8).

75,86% ankietowanych PAP odpowiedziało *raczej nie*, 17,24% ankietowanych PAP odpowiedziało *zdecydowanie nie*, na pytanie o wpływ realizacji inwestycji na źródła utrzymania, 3,45% - *ani tak, ani nie*. Żadna z osób nie wskazała, aby Kontrakt miał wpływ na ich źródła dochodu. Jednocześnie w odpowiedzi na kolejne pytanie łączące się z tym tematem dot. wpływu inwestycji na poprawę

warunków życia i/lub źródeł utrzymania – 7% odpowiedziało, że *zdecydowanie tak*, 10%, że *raczej tak*, 48% *ani tak, ani nie*, 32% *raczej nie*, 3% nie odpowiedziało na to pytanie.

Na pytanie: „Czy otrzymane przez Pana/Panią odszkodowanie było wystarczające, aby zrekompensować/odtworzyć spowodowane inwestycją przeciwpowodziową oddziaływanie/utracony majątek” większość respondentów, bo aż 97% odpowiedziało, że *zdecydowanie tak* oraz *raczej tak*. W pojedynczym przypadku (3%) PAP udzielił odpowiedzi *ani tak, ani nie*.

Generalnie ankietowani potwierdzili, że otrzymali odszkodowanie w terminie i zgodnie z zasadami wskazanymi w Planie Pozyskiwania Nieruchomości i Przesiedleń (rys. 5). Równie pozytywna była odpowiedź na pytanie czy wywłaszczenie odbyło się zgodnie z polskim prawem i politykami Banku Światowego (14% - *zdecydowanie tak*, 76% - *raczej tak*, 10% - *ani tak, ani nie*).

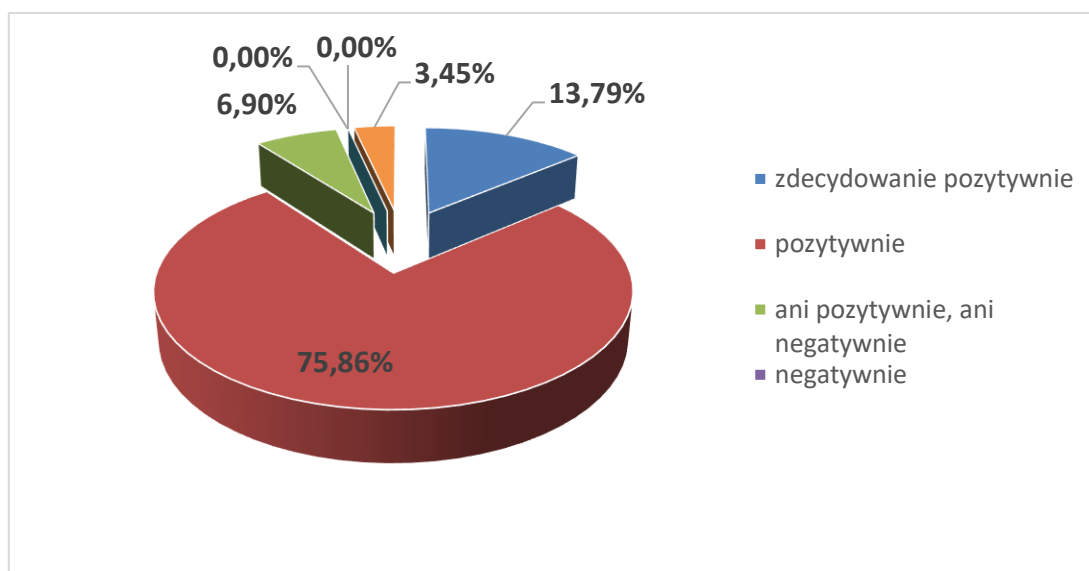
Rys. 5. Odpowiedzi uzyskane na pytanie czy odszkodowanie zostało wypłacone w terminie wskazanym w PPNiP (pyt. 11).

Na pytanie nr 14: czy wskazany w PPNiP termin wywłaszczenia był jasny i czy proces prowadzony był zgodnie z zapowiedziami i oczekiwaniami – uzyskano odpowiedzi: 25% - *zdecydowanie tak*, 62% - *raczej tak*, 17% *ani tak, ani nie*, 3% - brak odpowiedzi.

Na pytania (nr 15 i 16) związane z czasowym zajęciem nieruchomości odpowiedziało tylko 8 ankietowanych, pozostałych ta kwestia nie dotyczyła, bowiem ich nieruchomości nie podlegały zajęciom czasowym. Osoby odpowiadające na te pytania zaznaczyły odpowiedź, że zajęcie czasowe „nie miało wpływu” na gospodarstwo domowe.

Na pytanie, „czy otrzymywane w ramach procesu informacje o powodowanych oddziałyvaniach oraz o zaplanowanych działaniach kompensacyjnych/łagodzących były dla Pana/Pani wystarczające” respondenci odpowiedzieli: *zdecydowanie tak* – 27%, *raczej tak* – 55%, *ani tak, ani nie* – 15%, brak odpowiedzi - 3%).

Równie pozytywnie został oceniony mechanizm zgłaszania i rozpatrywania skarg, odpowiedzi zaprezentowano na poniższym wykresie.

Rys. 6. Odpowiedzi uzyskane na pytanie jak PAP ocenia zastosowany w ramach procesu mechanizm zgłaszania i rozpatrywania skarg (pyt. 18).

Ankietowani bardzo pozytywnie ocenili zastosowany w ramach procesu sposób zaangażowania interesariuszy, w tym osób, na które inwestycja przeciwpowodziowa oddziałuje (14% wskazało odpowiedź *zdecydowanie pozytywnie*, 83% - *pozytywnie*, 3% - brak odpowiedzi).

Na pytanie 20 dotyczące trudności w otrzymaniu odszkodowania 100% respondentów odpowiedziało, że *nie wystąpiły trudności* w tym zakresie.

Podobnie pozytywne odpowiedzi uzyskano od osób reprezentujących władze lokalne. Osoby te wskazywały, iż realizacja inwestycji wpłynęła pozytywnie tak na ich najbliższych, jak i całą społeczność, której przywodzą.

W ramach Kontraktu 3A.3 wypłacone zostały odszkodowania za grunt i części składowe (np. fragment ogrodzenia). Wypłacono również 5% bonus w związku z terminowym wydaniem nieruchomości. Wobec braku ekonomicznych i fizycznych przesiedleń nie było potrzeby wypłaty dodatkowych kwot odszkodowań związanych z przesiedleniami lub utratą przez PAP źródeł dochodu.

Szczegóły dot. wypłaty odszkodowań przedstawiono w **Załączniku nr 4** do Raportu Końcowego.

Tabela 3. Podsumowanie kosztów wdrażania PPNiP.

Pozycja	Ilość	Kwota
Odszkodowania za zajęcia stałe, w tym nasadzenia i elementy infrastruktury	14,6267 ha	2 370 717,02 zł
Odszkodowanie za trwałe ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości	1	3 381,00 zł
Wykup resztówek	2 nieruchomości	35 394,00 zł
Koszty sądowe*	Nie dotyczy	8 886,20 zł
Inne koszty wdrażania PPNiP**	Nie dotyczy	0 zł
RAZEM	-	2 418 378,22 zł

* opłaty od złożonych wniosków, ogłoszeń w prasie i wynagrodzenia kuratora

** koszt opłat pocztowych

Źródłem finansowania wskazanych powyżej kosztów były środki z pożyczki Banku Światowego (MBOR, BRE, środki towarzyszące) oraz inne.

Odszkodowania wypłacał Inwestor tj. do 31.12.2017 r. MZMiUW, a od 01.01.2018 r. PGW WP RZGW przelewem z konta na wskazany rachunek bankowy PAP lub na konto depozytowe.

Odszkodowania, zgodnie z polityką operacyjną BŚ OP 4.12, we wszystkich przypadkach, gdzie wypłat można było dokonać na rzecz dotychczasowych właścicieli dokonano przed rozpoczęciem robót budowlanych. W przypadku braku osoby uprawnionej (nieżyjący właściciele, nieodnalezieni właściciele lub brak dokumentów, z których wynikałoby jednoznacznie kto jest właścicielem) do wypłaty odszkodowania należne kwoty zostały wpłacone do depozytu sądowego. Środki te są dostępne i będą niezwłocznie wypłacane uprawnionym osobom.

Działania wymagane w PPNiP zostały zrealizowane (w dokumencie tym wskazano, iż w przypadku nieuregulowanego stanu prawnego odszkodowania będą wpłacone do depozytu sądowego i nie zaplanowano, żadnych dalszych kroków - szczegóły dot. nowych działań zamieszczono w rozdziale 3.5.3). Nie było żadnych odchyień we wdrażaniu PPNiP.

3.5.3 Kwestie pozostające po wdrożeniu PPNiP i opracowaniu Raportu Końcowego z wdrażania PPNiP

Zgodnie z *Ramowym dokumentem dotyczącym Przesiedleń i Pozyskiwania Nieruchomości* wpłata odszkodowania do depozytu sądowego zgodnie z decyzją administracyjną Wojewody jest równoznaczna ze spełnieniem świadczenia. Aby jednak ułatwić uprawnionym pobranie środków (odszkodowań) z depozytu sądowego, w trakcie opracowania Raportu Końcowego z wdrażania PPNiP wprowadzono dodatkowe działania minimalizujące / wspierające PAP.

Zgodnie z zapisami polskiego prawa za informowanie o złożonym depozycie potencjalnych uprawnionych osób odpowiedzialny jest sąd.

Jeżeli osoba uprawniona do podjęcia depozytu nie jest znana lub jej miejsce zamieszkania nie jest znane, sąd zarządza zamieszczenie ogłoszenia o zezwoleniu na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego na stronie internetowej sądu oraz tablicy ogłoszeń w budynku sądu, a także na tablicach ogłoszeń i stronach internetowych urzędów gminy i powiatu ostatniego miejsca zamieszkania takiej osoby, o ile jest ono znane. Jeżeli wartość przedmiotu świadczenia składanego do depozytu sądowego przekracza pięć tysięcy złotych sąd zarządza również zamieszczenie ogłoszenia w prasie.

Dodatkowo jeżeli osoba uprawniona do podjęcia depozytu nie jest znana lub jej miejsce zamieszkania nie jest znane, sąd ustanawia kuratora. Kurator procesowy jest wyznaczany do podejmowania czynności procesowych dla oznaczonej sprawy cywilnej w granicach przyznanych mu uprawnień. Rolą kuratora jest zabezpieczenie interesów procesowych strony, która sama nie może o to zadbać.

3.5.3.1 Strategia JWP dotycząca depozytów sądowych

W depozycie sądowym zdeponowano odszkodowania w 42 przypadkach (szczegółowo kwestie tą opisano w rozdziale 3.5.1). W celu upowszechnienia informacji o depozytach i wsparcia uprawnionych w podjęciu z depozytu wpłaconych odszkodowań JWP podjęło następujące działania:

1. Przygotowanie szczegółowego wykazu wszystkich nieruchomości wraz z opisem ich sytuacji prawnej i znanych JWP powodów, w wyniku których odszkodowanie skierowano do depozytu (**Załącznik nr 8**).
2. Uzyskanie od Wojewody pełnej informacji nt. postępowań administracyjnych, które przeprowadził i które skutkowały skierowaniem odszkodowań do depozytu. Pozwoliło to na uzupełnienie wiedzy JWP nt. sytuacji prawnej danej nieruchomości.
3. Podział wszystkich przypadków na kategorie w zależności od najbardziej prawdopodobnego właściciela (przyjęto podział na 3 kategorie: osoba prywatna (kat. P), gmina (kat. G), Skarb Państwa (kat. SP)) oraz w grupie nieruchomości najprawdopodobniej należących do osób prywatnych pogrupowanie spraw w kategorie w zależności od powodu, który skutkowało skierowaniem odszkodowania do depozytu (grupy: (I) całkowity brak jakiegokolwiek informacji o właścicielu (brak adresu, brak danych personalnych, itp.), (II) nieuregulowany stan prawny, ale znany jest krąg uprawnionych osób, które po uregulowaniu kwestii spadkowych będą uprawnione do wypłaty, (III) nieuregulowany stan prawny, ale w trakcie poszukiwań informacji o właścicielu ujawnione zostały informacje o dalszej rodzinie, osobach, które posiadają informacje o potencjalnych spadkobiercach).
4. Przyjęcie następującego sposobu postępowania dla poszczególnych kategorii:
  - (I) przygotowano zestawienie nieruchomości, dla których brak jest jakichkolwiek informacji o właścicielu i skontaktowano się z wydziałem Gminy odpowiedzialnym za naliczanie podatków od nieruchomości; przedstawiono tło sprawy i uzgodniono, że Gmina będzie informowała każdą osobę, która nawiąże kontakt z Gminą w sprawie nieruchomości z listy o depozycie sądowym wraz z przekazaniem kontaktu do JWP (do osoby, która będzie mogła przekazać pełną informację w sprawie depozytu i pomóc PAP w podjęciu środków z depozytu);
  - (II) rozesłano pisma/ nawiązano kontakt telefoniczny lub bezpośredni (w zależności od posiadanych przez JWP danych) z osobami uprawnionymi i przypomniano im o depozycie; zaproponowano, tam

gdzie to zasadne wsparcie PAP w podjęciu środków z depozytu po uregulowaniu kwestii własnościowych;

(III) rozesłano pisma do osób, które posiadają potencjalne informacje o właścicielu/właścicielach – z prośbą o: podanie kontaktu/pomoc w nawiązaniu kontaktu z uprawnionym, odszukanie uprawnionego i przekazanie informacji o depozycie oraz proponowanym wsparciu PAP w podjęciu środków z depozytu po uregulowaniu kwestii własnościowych; w tym przypadku wskazane będzie również zastosowanie procedury z punktu (I).

3.5.4 Trwałe ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości

Trwałym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości zgodnie z zapisami decyzji PNRI została objęta jedna nieruchomość tj. działka 4/2 zlokalizowana w obrębie 77 Podgórze (teren miasta Krakowa). Całkowita powierzchnia działki to 0,7449 ha, a trwałym ograniczeniem objęto 0,0110 ha czyli 1,48% jej całkowitej powierzchni.

Była to działka drogowa, której właścicielem, zgodnie z wiedzą Inwestora, była Gmina (nieistniejąca już Gmina Tyniec), a jednostką zarządzającą Zarząd Dróg Miasta Krakowa.

Ograniczenie sposobu korzystania z fragmentu w/w nieruchomości dotyczy połączenia przejazdu wałowego zlokalizowanego z km 62+024 prawego wału rzeki Wisły z drogą publiczną.

Przed rozpoczęciem inwestycji uzgodniono z Zarządem Dróg Miasta Krakowa, iż odszkodowanie zostanie wypłacone po zakończeniu inwestycji, szczególnie w związku z tym, iż w toku były działania prowadzone przez Urząd Miasta Krakowa zmierzające do uregulowania sprawy własności.

W toku regulacji własności okazało się, iż działka ta jest ciałem hipotecznym⁵ tj. składa się z wielu fragmentów należących do różnych właścicieli. Dokonano więc rozdzielenia jej powierzchni wg własności i fragment, który objęty został trwałym ograniczeniem zlokalizowany jest na działce będącej własnością osoby fizycznej lub podmiotu o nieznanym statusie (prawdopodobnie gminy lub Skarbu Państwa).

Po zakończeniu inwestycji sprawę ustalenia odszkodowania skierowano więc do Wojewody, który orzekł, że jest to nieruchomość o nieustalonym stanie prawnym, a po uprawomocnieniu się decyzji odszkodowanie zostało wpłacone do depozytu.

Działania wymagane w PPNiP w zakresie trwałego ograniczenia użytkowania zostały zrealizowane.

---

⁵ **Ciało hipoteczne** jest zaszłością historyczną, wywodzącą się z austriackiego katastru nieruchomości. Pod tym pojęciem rozumiemy nieruchomość składającą się z jednej lub większej ilości parcel gruntowych (budowlanych) ujawnionych w jednym wykazie hipotecznym księgi gruntowej, prowadzonej dla danej gminy katastralnej (odpowiednik współczesnej księgi wieczystej, choć oparte na trochę innej systematyce). Parcela gruntowa (także budowlana) odpowiadała współczesnej działce ewidencyjnej. Problemy pojawiły się w trakcie tworzenia współczesnego systemu ewidencji gruntów, gdy dochodziło do sytuacji, w której przykładowo trzy parcele gruntowe, należące do trzech różnych właścicieli, zostały połączone w jednej działce ewidencyjnej. Obecnie przy regulacji spraw własnościowych fragmenty te (parcele) podlegają rozdzieleniu na odrębne działki wg poszczególnych właścicieli.

3.5.5 Zajęcia czasowe Wykonawcy

Wykonawca własnym staraniem i na własny koszt pozyskał 98 nieruchomości, w tym 96 nieruchomości od osób fizycznych i 2 nieruchomości od Starostwa Powiatowego w Krakowie. Szczegółowe dane dotyczące zajęć czasowych przedstawiono w **Załączniku nr 5**. Proces ten odbywał się na zasadzie dobrowolności, a zasady zajęcia były negocjowane pomiędzy właścicielem nieruchomości i Wykonawcą robót. Proces ten był monitorowany przez Inżyniera Kontraktu i Inwestora, począwszy od momentu pozyskania tych nieruchomości, aż do ich zwrotu.

Wykonawca był zobowiązany zawiadomić Inżyniera o planowanym zajęciu, a po pozytywnym zaopiniowaniu możliwości zajęcia takiej działki podpisać umowę z właścicielem nieruchomości wg wzoru umowy na zajęcie czasowe, który był załączony do Dokumentacji Przetargowej. Podczas wykorzystania nieruchomości co miesiąc sprawa zajęcia i regulacji zobowiązań umownych była omawiana na Radach Budowy, a po zakończeniu zajęcia Wykonawca był zobowiązany przedstawić Inżynierowi oświadczenie właściciela, że uporządkował działkę i uregulował wszelkie zobowiązania umowne.

Nieruchomości zajmowane przez Wykonawcę na potrzeby zajęć czasowych po zakończeniu robót zostały przywrócone do stanu pierwotnego tak, aby umożliwić ich właścicielom lub użytkownikom korzystanie z tych nieruchomości w sposób, w jaki czynili to przed realizacją Projektu albo do stanu uzgodnionego z właścicielem nieruchomości na podstawie umowy zajęcia nieruchomości. Kwestie te były monitorowane przez cały okres realizacji robót przez Inżyniera Kontraktu. Inżynier przeprowadzał wizje lokalne działek i zażądał od Wykonawcy przedstawienia oświadczeń o regulowaniu zobowiązań wobec ich właścicieli. Kwestie zajęcia czasowego były na bieżąco omawiane podczas Rad Budowy oraz opisywane w Raportach Miesięcznych Wykonawcy.

Działania wymagane w PPNiP dot. zajęć czasowych zostały zrealizowane. Nie było żadnych odchyień we wdrażaniu PPNiP.

3.5.6 Wykup „resztówek”

Osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu zostały, w ramach działań informacyjnych prowadzonych zgodnie z zapisami PPNiP, poinformowane o możliwości wystąpienia z wnioskiem o wykup pozostałej części nieruchomości (czyli tzw. „resztówki”), jeżeli po podziale nieruchomości i zajęciu jej części pod inwestycję pozostała część nie będzie się nadawała do dalszego wykorzystania na dotychczasowe cele (zgodnie z art. 23, ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej).

W ramach Kontraktu 3A.3 złożone zostały 2 wnioski osób fizycznych o wykup tzw. „resztówki”. Każdy wniosek obejmował 2 działki.

Tabela 4. Podsumowanie dot. złożonych wniosków o wykup „resztówek”.

Lp.	Nr działki przed podziałem	Nr działki wnioskowany o wykup	Obręb	Rekomendacja	Osoba wnioskująca o wykup	CENA	Podpisanie umowy kupna
1	100	100/2	78 Podgórze	NIE	Osoba fizyczna		
2	105/2	105/2		TAK		14 656,00 zł	Podpisany akt notarialny 30.08.2023 <u>Rep A nr 8732/2023</u>
3	254	254/2	77 Podgórze	TAK	Osoba fizyczna	20 738,00 zł	Podpisany akt notarialny 27.09.2023 <u>Rep A nr 9646/2023</u>
4		254/3		NIE			

Ocenę złożonych wniosków przeprowadzono w oparciu o specjalną procedurę, która została opisana w rozdziale 8.2.4 PPNiP.

Specjalnie powołana Komisja, po zbadaniu wniosków zdecydowała, iż do zakupu kwalifikują się 2 działki, w przypadku pozostałych dwóch nieruchomości nie znaleziono jednak przesłanek prawnych do ich wykupu (przypadki te nie spełniły wymogów art. 23. ust. 2 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych z dnia 8 lipca 2010 r.).

PAP zostały poinformowane pisemnie o decyzjach Inwestora oraz, w przypadku odmowy wykupu, o możliwości wystąpienia na drogę sądową, jeżeli nie zgadzają się z tą decyzją. Żaden z PAP nie wystąpił do sądu.

Dwie działki, dla których podjęto pozytywną decyzję o wykupie zostały nabyte od PAP. Szczegóły przedstawiono w powyższej tabeli.

Działania wymagane w PPNiP dot. wykupu „resztówek” zostały zrealizowane. Nie było żadnych odchyień we wdrażaniu PPNiP.

4. FUNKCJONOWANIE MECHANIZMU ZGŁASZANIA SKARG I WNIOSKÓW (GRM)

W PPNiP przyjęto zasadę, iż JRP podejmie wszelkie środki w celu polubownego załatwienia skarg dotyczących Kontraktu (w tym zgłoszonych w trakcie realizacji robót). Mechanizm zarządzania skargami został zróżnicowany w celu jego zintegrowania z procedurami administracyjnymi obowiązującymi na różnych stadiach przygotowania Kontraktu.

4.1 OGÓLNY MECHANIZM ZARZĄDZANIA SKARGAMI I WNIOSKAMI

Mechanizm zgłaszania skarg i wniosków dotyczących wszystkich spraw związanych z realizacją Kontraktu 3A.3 został wdrożony na początku całego procesu i obowiązywał przez cały czas realizacji, funkcjonowania oraz zamknięcia przedmiotowego Kontraktu.

Każdy zainteresowany był uprawniony do złożenia skargi lub wniosku w jednym z trzech miejsc:

1. Bezpośrednio w głównym biurze Projektu, które pełniło funkcję punktu konsultacyjnego:
AECOM Polska Sp. z o.o., Biuro Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły Al.
Pokoju 1, Budynek K1, Kraków 31-548,
Pani Marta Rak, tel. +48 601 824 298 (Starszy Ekspert wspierający ds. nieruchomości i pomocy technicznej dla Klienta, AECOM Polska Sp. z o.o.),
Pan Tomasz Jankowski, tel. +48 505 028 137 (Specjalista ds. nieruchomości, AECOM Polska Sp. z o.o.).
2. Bezpośrednio w siedzibie Zamawiającego:
PGW WP RZGW w Krakowie
ul. Marsz. Józefa Piłsudskiego 22
31-109 Kraków
+48 12 62-84-209 (Pani Aleksandra Macek PGW WP RZGW w Krakowie Starszy specjalista, Pan Rafał Sionko PGW WP RZGW w Krakowie Specjalista).
3. Bezpośrednio w biurze na terenie budowy (adres tego biura został wskazany na stronie internetowej Inwestora przed rozpoczęciem prac).

Dodatkowo skargi i wnioski mogły być wnoszone:

- Za pośrednictwem poczty na adresy, jak wyżej, lub

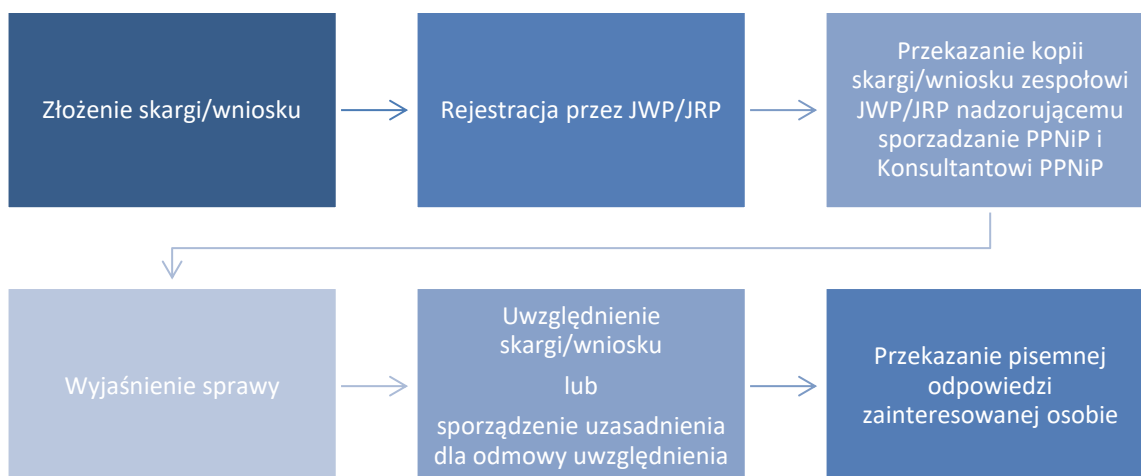
- Poprzez internet:

strona internetowa <http://www.wody.gov.pl>;

e-mail: jrp.krakow@wody.gov.pl

Schemat ogólnego mechanizmu zarządzania skargami i wnioskami został przedstawiony poniżej:

Rysunek 3 - Schemat ogólnego mechanizmu zarządzania skargami i wnioskami

Mechanizm zgłaszania skarg i wniosków został szczegółowo opisany w PPNiP i jego założenia zostały zrealizowane. Nie było żadnych odchyień lub luk we wdrażaniu GRM przez cały okres przygotowania i realizacji Kontraktu 3A.3.

4.2 ZESTAWIENIE SKARG I WNIOSKÓW

W trakcie realizacji Kontraktu nie wpłynęły żadne skargi, czy też wnioski dotyczące zmian lub modyfikacji projektu.

4.3 WNIOSKI – PODSUMOWANIE EFEKTYWNOŚCI DZIAŁANIA GRM

Wskazać należy, iż zaplanowany mechanizm zgłaszania skarg i wniosków został wdrożony i funkcjonował w całym okresie realizacji Kontraktu. Działania wymagane w PPNiP zostały zrealizowane.

5. MONITORING IMPLEMENTACJI PPNiP

5.1 OPIS METODYKI

Opis monitoringu i oceny implementacji PPNiP został zawarty z rozdziale 13 PPNiP. Zgodnie z przyjętymi założeniami monitoring był prowadzony przez cały okres realizacji Kontraktu 3A.3, a metodyka była oparta o ustandaryzowane w zakresie pozyskania nieruchomości podejście do rozwiązywania pojawiających się problemów. Na potrzeby monitoringu realizacji PPNiP wykorzystywane były narzędzia stosowane przy monitoringu realizacji Kontraktu tj.:

- mapa drogowa aktualizowana w cyklu miesięcznym;
- Raporty miesięczne i kwartalne Wykonawców robót i Inżyniera – Konsultanta;
- harmonogramy i plan działań Konsultanta;
- Raporty specjalne i ad hoc;
- Rady projektu;
- Procedury, rejestry i bieżące raportowanie w zakresie pozyskania nieruchomości i wypłat odszkodowań.

Zasadniczą rolę dla monitoringu realizacji PPNiP odgrywało rejestrowanie zdarzeń i faktów przez Konsultanta i JWP, w szczególności poprzez rejestr korespondencji, rejestr postępu pozyskiwania tytułów do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz rejestr postępu wypłaty odszkodowań. Dane zawarte w tych rejestrach były uwzględniane przy przygotowaniu zestawienia danych nt. ilości nabytych nieruchomości oraz wysokości i rodzaju wypłaconych odszkodowań.

Wszelkie zmiany podlegały ewidencjonowaniu w rejestrach. Na podstawie w/w rejestrów były monitorowane następujące parametry:

- a) liczba nieruchomości do wywłaszczenia i wywłaszczonych,
- b) liczba osób wymagających przesiedlenia i przesiedlonych (w przypadku Kontraktu na roboty 3A.3 nie było takich przypadków),
- c) liczba nieruchomości pod zajęcia czasowe (planowana i osiągnięta),
- d) kwota wszystkich wydatków na proces wdrażania PPNiP (planowane i osiągnięte),
- e) wypłacone odszkodowania za utratę tytułu prawnego do nieruchomości,
- f) wypłacone odszkodowania za utratę źródeł dochodu,
- g) pozyskane i przyznane nieruchomości zamienne,
- h) stopień i status realizacji działań osłonowych,
- i) liczba skarg,

j) liczba rozpatrzonych skarg.

Tak ukształtowany system monitoringu realizacji PPNiP pozwalał na szybkie reagowanie w razie problemów oraz na sprawne raportowanie w ramach istniejących systemów zarządzania Kontraktem do instytucji finansujących oraz dostarczenie bieżącej informacji na temat problemów, zdarzeń losowych, nieprawidłowości.

Zbierane na bieżąco, w trakcie realizacji dane były również podstawą do opracowania Raportu Końcowego wdrażania PPNiP.

5.2 WPŁYW PROJEKTU NA PAP I SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

Teren przejęty od osób fizycznych to 9,6081 ha z 14,6267 ha objętych zajęciami stałymi w związku z realizacją Kontraktu na roboty 3A.3 (tj. ok. 66% całkowitej powierzchni zajętej pod inwestycję). Tereny te nie były wykorzystywane rolniczo i funkcjonowały jako nieużytki. Dwie działki w momencie rozpoczęcia realizacji inwestycji były zabudowane nowymi domami jednorodzinnymi, a na kolejnej działce rozpoczęta została budowa. Fragmentaryczne przejęcie małych powierzchni działek na cele inwestycji, biorąc pod uwagę powierzchnię i układ, nie wpłynęło na możliwość korzystania z pozostałej części nieruchomości, ani też na zmianę źródeł dochodu gospodarstw domowych.

Jak już wskazano w niniejszym Raporcie, w przedmiotowym Kontrakcie mamy do czynienia z sytuacją, gdzie obecne pokolenie, które jest w wieku produkcyjnym w znacznej części jest zatrudnione poza gospodarstwem rolnym, a rolnictwo w rodzinach jest spadkiem po starszym pokoleniu, które w ten sposób zarobkowało na życie. Poprzez wypłatę odszkodowań w formie pieniężnej skompensowane zostały straty w zakresie fragmentów gruntu, nasadzeń i elementów budowlanych (zidentyfikowano jeden przypadek, gdzie rozbiórcze podlegał odcinek ogrodzenia). Każdy zainteresowany odkupieniem utraconego fragmentu gruntu mógł to uczynić dzięki wypłacie odszkodowania w wysokości wartości odtworzeniowej, które znalazły się w obrocie handlowym na tym terenie. Proces wypłat odszkodowań nastąpił z dużym wyprzedzeniem w stosunku do zajęcia nieruchomości, co pozwoliło PAP na zakończenie gospodarowania na tych przejętych pod inwestycję fragmentach działek, zebranie plonów, w przypadku, gdy działka była użytkowana rolniczo i dokupienie odpowiedniego areалу, jeżeli PAP nadal był zainteresowany użytkowaniem gruntu.

Podkreślić należy aspekt społeczny realizacji przedmiotowej inwestycji polegający na zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa lokalnej społeczności mieszkającej na obszarze, który był objęty przedmiotową inwestycją, a także oczekiwań społeczno - gospodarczych miejscowej ludności. Działki położone na terenach narażonych na zalanie są mniej atrakcyjne, co decyduje o ich niskiej wartości na rynku nieruchomości. Sytuacja taka stanowi również poważną barierę i niedogodne warunki dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i potencjalnych inwestorów, co przekłada się bezpośrednio na ograniczenie rozwoju działalności gospodarczej. Wszystkie te obawy społeczne i bariery rozwoju po realizacji Kontraktu na roboty 3A.3 zostały wyeliminowane. Wskazać również należy pozytywne oddziaływania społeczne, czyli zyski dla lokalnej społeczności, które wiążą się wprost z celami inwestycji. Do zysków długoterminowych należą:

- ograniczenie/wyeliminowanie zagrożenia powodzią;

- ochrona terenu oraz mienia prywatnego i publicznego, w tym nieruchomości i ziemi uprawnej;
- komfort psychiczny lokalnej społeczności w trakcie długotrwałych nawalnych opadów lub w okresie wiosennych roztopów;
- skutek uporządkowania krajobraz zyskał nowe walory – pojawiły się nowe tereny rekreacyjne (możliwość spaceru lub jazdy rowerem po koronie wału – ścieżka ta umożliwia mieszkańcom Krakowa na dotarcie do najstarszego, wciąż zamieszkałego przez mnichów klasztoru w Polsce tj. Opactwa Benedyktynów w Tyńcu, była więc mocno wyczekiwana przez mieszkańców);
- ochrona miejsc pracy tak w rolnictwie, jak i w zakładach wytwórczych, które zostały zabezpieczone przed powodzią;
- wzrost atrakcyjności terenu chronionego przed powodzią dla nowych zamierzeń gospodarczych/inwestycyjnych na tym obszarze.

Powyższe wnioski zostały również potwierdzone przez lokalnych liderów (tj. przedstawicieli Gminy, którzy uczestniczyli w badaniach ankietowych po zakończeniu realizacji Kontraktu).

5.3 OPIS STUDIÓW PRZYPADKU

W przypadku Kontraktu na roboty 3A.3 nie było szczególnych zdarzeń lub przypadków osób objętych oddziaływaniem Projektu, które spowodowałyby uruchomienie specjalnych procedur i działań minimalizujących i kompensujących oddziaływania.

5.4 OCENA PODJĘTYCH DZIAŁAŃ ORAZ OSIĄGNIĘCIA CELU OKREŚLONEGO W PPNiP – REKOMENDACJE

Wdrożenie założeń Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń nastąpiło zgodnie z zaplanowanymi działaniami i przyjętymi dla Kontraktu procedurami. Zrealizowany został kluczowy cel PPNiP, nieruchomości niezbędne do realizacji Kontraktu nabyte zostały zgodnie z polskim prawodawstwem i polityką Banku Światowego OP 4.12 w sposób, który zminimalizował negatywne oddziaływania na osoby dotknięte realizacją projektu i nie spowodował fizycznego czy też ekonomicznego przesiedlenia gospodarstw domowych.

W trakcie realizacji Robót nie wystąpiły znaczące oddziaływania na PAP. Dzięki wdrożeniu działań wskazanych z PPNiP poprawiły się warunki życia PAP i zapewnione zostało długotrwałe zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska na tym obszarze. Na terenie realizacji Kontraktu 3A.3 nie zidentyfikowano grup wrażliwych, a samo oddziaływanie Kontraktu nie wpłynęło negatywnie na przedsiębiorców czy prowadzenie działalności rolniczej. Oddziaływania w zakresie m.in. utraty źródeł dochodów, miejsc pracy, dostępności do infrastruktury, utraty możliwości prowadzenia działalności rolniczej, utraty możliwości korzystania z walorów przyrodniczych/dostępu do parków, rezerwatów, dostępu do instytucji edukacyjnych, placówek kultury itp. nie wystąpiły.

Rekomenduje się przyjęcie dla kolejnych Kontraktów realizowanych w przyszłości zasady jak najwcześniejszej wypłaty odszkodowań, z dużym wyprzedzeniem w stosunku do fizycznego zajęcia nieruchomości i rozpoczęcia robót.

6. WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Głównym, wymiernym efektem realizacji Kontraktu na roboty 3A.3 *Odcinek 4 - Prawy wał rzeki Wisły od ujścia rzeki Skawinki do stopnia Kościuszko* jest zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej obszarom o powierzchni 336,1 ha zamieszkałym przez ok. 3 tys. osób. Wyeliminowało to konieczność ponoszenia dużych nakładów finansowych na usuwanie szkód powodziowych. Mając na uwadze zachodzące obecnie zmiany klimatyczne, należy spodziewać się, że częstotliwość i intensywność zjawisk powodziowych będzie narastać. Jednorazowa inwestycja w realizację przedmiotowego przedsięwzięcia pozwoliła więc uniknąć konieczności zabezpieczania w najbliższych latach nakładów finansowych na usuwanie strat.

Oprócz aspektu ekonomicznego równie ważny jest niemierzalny aspekt społeczny realizacji przedmiotowej inwestycji polegający na zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa lokalnej społeczności mieszkającej na obszarze, który był objęty przedmiotową inwestycją, a także oczekiwań społeczno - gospodarczych miejscowej ludności. W wyniku powodzi każdorazowo ulegają drastycznemu pogorszeniu warunki higieniczno – sanitarne na zalanym obszarze. W przypadku wystąpienia bardzo wysokich stanów wód i zagrożenia uszkodzenia wałów konieczna jest ewakuacja ludności na tereny bezpieczne. Działki położone na terenach narażonych na zalanie są mniej atrakcyjne, co decyduje o ich niskiej wartości na rynku nieruchomości. Sytuacja taka stanowi również poważną barierę i niedogodne warunki dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i potencjalnych inwestorów, co przekłada się bezpośrednio na ograniczenie rozwoju działalności gospodarczej. Wszystkie te obawy społeczne i bariery rozwoju po realizacji Kontraktu na roboty 3A.3 zostały wyeliminowane. Wskazać również należy pozytywne oddziaływania społeczne, czyli zyski dla lokalnej społeczności, które wiążą się wprost z celami inwestycji. Do zysków długoterminowych należą zabezpieczenie przed powodzią i łączące się z tym perspektywy rozwoju tego terenu oraz pozyskanie nowych terenów rekreacyjnych i rozwój komunikacji rowerowej (aspekty turystyczne), co opisano szczegółowo w rozdziale 5.2.

W zakresie bezpośredniego oddziaływania Projektu wskazać należy, iż:

- Zajęciu stałemu podlegały 153 nieruchomości, z czego 103 nieruchomości należało do osób fizycznych, 7 było w zasobie publicznym (gminnym), a 29 już należało do Skarbu Państwa, 14 nieruchomości to działki o nieuregulowanym stanie prawnym. Zgodnie z założeniami PPNiP nie zajęto nieruchomości, nie rozpoczęto na nich prac do momentu, gdy nie zakończyły się wszystkie działania związane z wypłatą odszkodowań.

Kontrakt na roboty 3A.3 nie spowodował żadnych przesiedleń fizycznych ani ekonomicznych. Na terenie realizacji Kontraktu 3A.3 nie zidentyfikowano grup wrażliwych, a samo oddziaływanie Kontraktu nie wpłynęło negatywnie na przedsiębiorców czy prowadzenie działalności rolniczej. Oddziaływania w zakresie m.in. utraty źródeł dochodów, miejsc pracy, dostępności do infrastruktury, utraty możliwości prowadzenia działalności rolniczej, utraty możliwości korzystania z walorów przyrodniczych/dostępności do parków, rezerwatów, dostępu do instytucji edukacyjnych, placówek kultury itp. **nie wystąpiły.**

Reasumując informacje przedstawione powyżej w Raporcie Końcowym z wdrażania PPNiP dla Kontraktu 3A.3:

- W związku z zajęciem małych fragmentów nieruchomości odszkodowania zostały wypłacone w formie pieniężnej, a wysokość odszkodowania była równoważna ich wartości odtworzeniowej zgodnie z polityką operacyjną Banku Światowego OP 4.12.
- Odszkodowania zostały wypłacone przed rozpoczęciem robót.
- Odszkodowania wypłacono wszystkim właścicielom gruntów, którzy wykazali się prawem do nieruchomości przejętych na rzecz Skarbu Państwa;
- W przypadku braku uprawnionych osób (właściciel zmarł, a spadkobiercy nie przeprowadzili jeszcze postępowania spadkowego, nie odnaleziono właścicieli, brakuje dokumentów wskazujących jednoznacznie kto jest właścicielem działki) odszkodowanie zostało wpłacone do depozytu sądowego. Sytuacja ta dotyczy 42 przypadków. Strategię JRP dot. pomocy uprawnionym w wypłacie odszkodowań z depozytu sądowego opisano w rozdziale 3.5.3.

Szczegółowe informacje dotyczące wypłat odszkodowań zamieszczono w rozdziale 3.5 oraz w **Załączniku 4** do niniejszego raportu.

- Do Inwestora wpłynęły 2 wnioski o wykup „resztówek”, każdy obejmujący 2 działki. Specjalnie powołana w tym celu Komisja przeanalizowała sytuację dotyczącą każdej działki i do wykupu zakwalifikowała 2 z 4 nieruchomości. Akty notarialne zostały sfinansowane przez Inwestora, działki wykupione, a należność za nie zapłacona na konta bankowe PAP.
- W całym okresie realizacji Kontraktu na roboty 3A.3 funkcjonowały 3 punkty informacyjne, w których można było składać skargi i wnioski dotyczące realizacji Kontraktu.

Szczegółowe informacje opisano w rozdziale 4.

- W trakcie przygotowania Kontraktu do realizacji (uzyskiwania poszczególnych decyzji), jak również po sporządzeniu Projektu PPNiP przeprowadzone zostały konsultacje społeczne – proces ten przeprowadzony został zgodnie ze standardami Banku Światowego, jak również polskiego ustawodawstwa.

Szczegółowe informacje dotyczące konsultacji społecznych opisano w rozdziale 3.2.

W trakcie realizacji robót przestrzegane były zasady wynikające z polskiego prawodawstwa, polityki Banku Światowego OP 4.12, LARFP i PPNiP. Dotyczyło to, tak nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji Kontraktu, jak i sposobu prowadzenia robót, który minimalizował negatywne oddziaływania na osoby dotknięte realizacją projektu. Zasadą przewodnią działań było uzyskanie efektu poprawy lub co najmniej przywrócenia warunków życia PAP i zapewnienie długotrwałego zrównoważonego korzystania z zasobów środowiska na tym obszarze.

Cel ten udało się osiągnąć i w przypadku Kontraktu na roboty 3A.3 nie ma już elementów/spraw, które nie zostały zakończone, a były przewidziane w PPNiP.

Po realizacji Kontraktu na roboty 3A.3 został przywrócony lub polepszony standard życia PAP, bowiem wypłacono odpowiednie odszkodowania (kompensujące wyłączenie i umożliwiające nabycie innej nieruchomości), a wszyscy w obszarze, w którym przebudowano wały zostali zabezpieczeni przed powodzią, która mogłaby zagrozić nie tylko ich majątkowi, ale również życiu (w Załączniku nr 6 zamieszczono dokumentację fotograficzną stanu sprzed, w trakcie i po zakończeniu realizacji inwestycji).

Zrealizowany został również kluczowy cel Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń, nieruchomości niezbędne do realizacji Kontraktu nabyte zostały zgodnie z polskim prawodawstwem i polityką Banku Światowego OP 4.12 w sposób, który zminimalizował negatywne oddziaływania na osoby dotknięte realizacją projektu, który nie spowodował fizycznego czy też ekonomicznego przesiedlenia gospodarstw domowych. W trakcie realizacji Robót nie wystąpiły znaczące oddziaływania na PAP. Dzięki wdrożeniu działań wskazanych z PPNiP poprawiły się warunki życia PAP i zapewnione zostało długotrwałe zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska na tym obszarze.

7. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 – Lokalizacja Kontraktu.

Załącznik nr 2 – Zrzuty stron internetowych.

Załącznik nr 3 – Udokumentowanie konsultacji społecznych.

Załącznik nr 4 – Zestawienie nieruchomości – zajęcia stałe i trwałe ograniczenie⁶.

Załącznik nr 5 – Zestawienie nieruchomości – zajęcia czasowe.

Załącznik nr 6 – Dokumentacja fotograficzna – stan przed rozpoczęciem kontraktu i w trakcie realizacji.

Załącznik nr 7 – Wzór ankiety skierowanej do PAP po zakończeniu realizacji Kontraktu 3A.3.

Załącznik nr 8 – Zestawienie spraw, gdzie odszkodowanie zostało wpłacone do depozytu sądowego.

Załącznik nr 9 – Wzór wniosku o wydanie depozytu sądowego.

---

⁶ Dane finansowe prezentowane w opracowaniu przygotowano na podstawie dokumentów księgowych i innych dokumentów finansowych udostępnionych autorom Raportu Końcowego.